

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

58. aastakäik

12. november 2015

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Komisjoni määrus (EL) 2015/2010, 11. november 2015, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1708/2005, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2494/95 üksikasjalikud rakenduseeskirjad ühtlustatud tarbijahindade harmoneeritud indeksi ühise vaatlusperioodi suhtes ⁽¹⁾ 1
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2011, 11. november 2015, milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid seoses nende piirkondlike valitsuste ja kohalike omavalitsuste nimekirjadega, kelle vastu olevaid nõudeid käsitatakse nõuetena keskvalitsuse vastu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/138/EÜ ⁽¹⁾ 3
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2012, 11. november 2015, milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid seoses lisakapitalinõuete kehtestamist, arvutamist ja muutmist käsitlevate otsuste tegemise korraga vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/138/EÜ ⁽¹⁾ 5
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2013, 11. november 2015, milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid seoses tervisekindlustuse riskide tasandussüsteemide standardhälvetega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/138/EÜ ⁽¹⁾ 9
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2014, 11. november 2015, milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid, mis käsitlevad kindlustusgrupi järelevalve teostajale teabe esitamise ning järelevalveasutustevahelise teabevahetusega seotud menetlusi ja vorme vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/138/EÜ ⁽¹⁾ 11
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2015, 11. november 2015, milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid väliste krediitkvaliteedi hinnangute hindamise korra kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/138/EÜ ⁽¹⁾ 16

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2016, 11. november 2015, milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid standardse aktsiariski omavahendite nõude sümmeetrilise kohandamisega seotud aktsiaindeksi kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/138/EÜ ⁽¹⁾	18
★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2017, 11. november 2015, milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid, mis käsitlevad euroga seotud valuutade valuutariski kapitalinõude arvutamiseks kasutatavaid kohandamistegureid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/138/EÜ ⁽¹⁾	21
★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2018, 11. november 2015, millega tühistatakse kahe eksportiva tootja hinnakohustuse heakskiit, mis anti vastavalt rakendusotsusele 2013/707/EL, millega kinnitatakse pakutud hinnakohustus, mis on seotud Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) importi käsitlevate dumpingu- ja subsiidiumivastaste menetlustega, lõplike meetmete kohaldamise ajaks	23
Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2019, 11. november 2015, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril	39

OTSUSED

★ Nõukogu otsus (EL) 2015/2020, 26. oktoober 2015, millega delegeeritakse nõukogu peasekretärile volitused reisilubade väljastamiseks Euroopa Ülemkogu ja nõukogu liikmetele, Euroopa Ülemkogu ja nõukogu ametnikele ning muudele teenistujatele ning samuti määruse (EL) nr 1417/2013 II lisas sätestatud eritaotlejatele, ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2005/682/EÜ, Euratom	42
★ Nõukogu otsus (EL) 2015/2021, 10. november 2015, millega määratakse kindlaks Maaailma Kaubandusorganisatsiooni ministrite konverentsil Euroopa Liidu nimel võetav seisukoht Libeeria Vabariigi Maaailma Kaubandusorganisatsiooniga ühinemise kohta	44
★ Komisjoni rakendusotsus (EL) 2015/2022, 10. november 2015, millega muudetakse kohaldamisaja osas otsust 2008/866/EÜ erakorraliste meetmete kohta, millega peatatakse inimtoiduks ettenähtud kahepoolmeliste molluskite import Peruust (teatavaks tehtud numbri C(2015) 7669 all) ⁽¹⁾	45

III Muud aktid

EUROOPA MAJANDUSPIIRKOND

★ EFTA järelevalveameti otsus nr 273/14/COL, 9. juuli 2014, Scandinavian Airlinesi rahastamise kohta uue korduvkasutusega laenulemiidi kaudu (Norra) [2015/2023]	47
★ EFTA riikide alalise komitee otsus nr 2/2015/AK, 24. september 2015, EMP finantsmehhanismi ajutise komitee loomise kohta aastateks 2014–2021 [2015/2024]	63

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2015/2010,

11. november 2015,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1708/2005, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2494/95 üksikasjalikud rakenduseeskirjad ühtlustatud tarbijahindade harmoneeritud indeksi ühise vaatlusperioodi suhtes

(EMP-s kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 23. oktoobri 1995. aasta määrust (EÜ) nr 2494/95 tarbijahindade harmoneeritud indeksite kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 4 kolmandat lõiku ja artikli 5 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Keskpanka arvamust ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EÜ) nr 2494/95 on kehtestatud tarbijahindade harmoneeritud indeksite („THHI”) koostamiseks vajalikud statistilised alused.
- (2) Määrusega (EÜ) nr 1708/2005 ⁽³⁾ on kehtestatud tildeeskirjad THHI indeksi vaatlusperioodi kindlaksmääramiseks ning selleks on määratud 2005 = 100.
- (3) Muudatused THHI alagruppide indeksite klassifitseerimises ning pärast 2005 = 100 kehtestamist THHIga seotud alagruppide indeksite koostöölla viimine on tinginud vajaduse muuta indeksi vaatlusperioodi. THHI võrreldavuse ja asjakohasuse tagamiseks tuleks seetõttu kehtestada indeksi vaatlusperioodiks 2015 = 100.
- (4) Määruse (EÜ) nr 2494/95 artikli 13 kohaselt on käesoleva määruse vastuvõtmisel võetud arvesse kulutasuvust.
- (5) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas Euroopa statistikasüsteemi komitee arvamusega,

⁽¹⁾ EÜT L 257, 27.10.1995, lk 1.

⁽²⁾ 1. juuni 2015. aasta arvamus (ELT C 209, 25.6.2015, lk 3).

⁽³⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 1708/2005, 19. oktoober 2005, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2494/95 üksikasjalikud rakenduseeskirjad ühtlustatud tarbijahindade harmoneeritud indeksi ühise vaatlusperioodi suhtes ja muudetakse määrust (EÜ) nr 2214/96 (ELT L 274, 20.10.2005, lk 9).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1708/2005 artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 3

Indeksi vaatlusperiood

1. THHI ühine indeksi vaatlusperiood on 2015 = 100. Uut indeksi vaatlusperiood kasutatakse kõigi THHI indeksite ja alagruppide indeksite täielike aegridade puhul alates 2016. aasta jaanuari THHI avaldamisest.
2. Mis tahes täiendavad THHIsse integreeritavad alagruppide indeksid ühendatakse konkreetse aasta detsembris 100 indeksipunkti tasemel ja neid kasutatakse alates järgneva aasta jaanuarist k.a.”

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. november 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2015/2011,**11. november 2015,**

milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid seoses nende piirkondlike valitsuste ja kohalike omavalitsuste nimekirjadega, kelle vastu olevaid nõudeid käsitatakse nõuetena keskvalitsuse vastu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/138/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 109a lõike 2 punkti a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nende piirkondlike valitsuste ja kohalike omavalitsuste nimekirjad, kelle vastu olevaid nõudeid käsitatakse vastavalt direktiivile 2009/138/EÜ nõuetena keskvalitsuse vastu, on asjakohased solventsuskapitalinõude standardvalemi kohase tururiski mooduli ja vastaspoole makseviivituse riski mooduli arvutamiseks.
- (2) Vajaduse korral tuleks nendesse nimekirjadesse kantud piirkondlikud valitsused ja kohalikud omavalitsused liigitada tüübi järgi, võttes arvesse komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/35 ⁽²⁾ artiklis 85 sätestatud tingimusi.
- (3) Järelevalveasutused on esitanud asjakohase teabe nende jurisdiktsioonis asuvate piirkondlike valitsuste ja kohalike ametiasutuste teatavate maksukogumisõiguste ja siseriikliku õigusega ette nähtud institutsioonilise korra ning selle kohta, mil määral kõnealused valitsused ja ametiasutused täidavad direktiivi 2009/138/EÜ artikli 109a lõike 2 punktis a sätestatud nõudeid.
- (4) Käesolev määrus tugineb Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) poolt komisjonile esitatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõule.
- (5) EIOPA on korraldanud käesoleva määruse aluseks olevate rakenduslike tehniliste standardite eelnõu kohta avalikud konsultatsioonid, analüüsinud potentsiaalseid seonduvaid kulusid ja tulusid ning küsinud arvamust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 ⁽³⁾ artikli 37 kohaselt loodud kindlustuse ja edasikindlustuse sidusrühmade kogult,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1***Piirkondlike valitsuste ja kohalike omavalitsuste nimekirjad**

Järgmisi piirkondlikke valitsusi ja kohalikke ametiasutusi loetakse direktiivi 2009/138/EÜ artikli 109a lõike 2 punkti a kohaselt üksusteks, kelle vastu olevaid nõudeid käsitatakse nõuetena selle keskvalitsuse vastu, kus nad asuvad.

- 1) Austrias: mis tahes „Land” või „Gemeinde”;
- 2) Belgias: mis tahes „communauté” või „gemeenschap”, „région” või „gewest”, „province” või „provincie”, või „commune” või „gemeente”;

⁽¹⁾ ELT L 335, 17.12.2009, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2015/35, 10. oktoober 2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 12, 17.1.2015, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1094/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48),

- 3) Taanis: mis tahes „region” või „kommune”;
- 4) Soomes: mis tahes „kaupunki” või „stad”, „kunta” või „kommun”, või „Ahvenanmaan maakunta” või „Landskapet Åland”;
- 5) Prantsusmaal: mis tahes „région”, „département” või „commune”;
- 6) Saksamaal: mis tahes „Land”, „Gemeindeverband” või „Gemeinde”;
- 7) Liechtensteinis: mis tahes „Gemeinde”;
- 8) Leedus: mis tahes „savivaldybė”;
- 9) Luksemburgis: mis tahes „commune”;
- 10) Madalmaades: mis tahes „provincie”, „waterschap” või „gemeente”;
- 11) Poolas: mis tahes „województwo”, „związek powiatów”, „powiat”, „związek międzygminny”, „gmina”, või „miasto stołeczne Warszawa”;
- 12) Portugalis: „Região Autónoma dos Açores” või „Região Autónoma da Madeira”;
- 13) Hispaanias: mis tahes „comunidad autónoma” või „corporación local”;
- 14) Rootsis: mis tahes „region”, „landsting” või „kommun”;
- 15) Ühendkuningriigis: Šoti parlament, Walesi rahvusassamblee või Põhja-Iirimaa assamblee.

Artikkel 2

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. november 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2015/2012,**11. november 2015,****milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid seoses lisakapitalinõuete kehtestamist, arvutamist ja muutmist käsitlevate otsuste tegemise korraga vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/138/EÜ****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 37 lõike 8 kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivis 2009/138/EÜ on sätestatud, et järelevalveasutused võivad kindlustus- või edasikindlustusandjale kehtestada lisakapitalinõude. On vaja ette näha lisakapitalinõuete kehtestamist, arvutamist ja kaotamist käsitlevate otsuste tegemise kord.
- (2) Selleks et kindlustus- või edasikindlustusandja saaks esitada teavet ja põhjendusi, mis võivad lisakapitalinõude kehtestamise vajadust vähendada või seda vaidlustada, peaks järelevalveasutus enne kapitalinõude kehtestamist käsitleva otsuse tegemist andma kindlustus- või edasikindlustusandjale võimaluse esitada põhjused, mis räägivad lisakapitalinõude kehtestamise vastu.
- (3) Kindlustus- või edasikindlustusandja koostöö järelevalveasutusega on oluline, et tagada lisakapitalinõude tõhusus järelevalvemeetmena. Selleks et järelevalveasutus saaks lisakapitalinõude kehtestamise aluseks võtta täpse ja ajakohase teabe, peaks kindlustus- või edasikindlustusandja järelevalveasutuse taotluse korral kõnealuse nõude arvutama.
- (4) Selleks et kindlustus- või edasikindlustusandja saaks kõrvaldada puudused, mille tõttu lisakapitalinõue kehtestati, tuleb täpsustada lisakapitalinõude kehtestamist käsitleva otsuse sisu.
- (5) Järelevalveasutus ning kindlustus- või edasikindlustusandja ei tohiks tugineda ainult lisakapitalinõude iga-aastasele läbivaatamisele, vaid nad peaksid vajalike meetmete võtmise eesmärgil aktiivselt jälgima asjaolusid, mille tõttu lisakapitalinõue kehtestati. Selleks peaks kindlustus- või edasikindlustusandja esitama järelevalveasutusele eduaruanded nende puuduste kõrvaldamise kohta, mille tõttu lisakapitalinõue kehtestati. Samuti tuleb ette näha lisakapitalinõuet käsitlevate otsuste läbivaatamise kord, mida kohaldatakse juhul, kui asjaolud, mille tõttu kehtestati lisakapitalinõue, on oluliselt muutunud.
- (6) Käesolev määrus tugineb Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) poolt komisjonile esitatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõule.
- (7) EIOPA on korraldanud käesoleva määruse aluseks olevate rakenduslike tehniliste standardite eelnõu kohta avalikud konsultatsioonid, analüüsinud potentsiaalseid seonduvaid kulusid ja tulusid ning küsinud arvamust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 ⁽²⁾ artikli 37 kohaselt loodud kindlustuse ja edasikindlustuse sidusrühmade kogult,

⁽¹⁾ ELT L 335, 17.12.2009, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1094/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Teavitamine enne lisakapitalinõude kehtestamist

1. Järelevalveasutus teavitab asjaomast kindlustus- või edasikindlustusandjat kavatsusest kehtestada lisakapitalinõue ja esitab selle kehtestamise põhjused.
2. Järelevalveasutus määrab tähtaja, mille jooksul peab kindlustus- või edasikindlustusandja vastama lõikes 1 osutatud teatele. Enne otsuse tegemist vaatab järelevalveasutus läbi kogu kindlustus- või edasikindlustusandja esitatud teabe.

Artikkel 2

Lisakapitalinõude arvutamine

Järelevalveasutuse taotluse korral arvutab kindlustus- või edasikindlustusandja järelevalveasutuse sätestatud juhiste kohaselt lisakapitalinõude.

Artikkel 3

Teabe esitamine

1. Järelevalveasutus võib nõuda, et kindlustus- või edasikindlustusandja esitab määratud tähtjaks teavet, mida on vaja lisakapitalinõude kehtestamise otsuse tegemiseks.
2. Lõikes 1 osutatud tähtaja määramisel pöörab järelevalveasutus erilist tähelepanu kindlustusvõtjatele ja soodustatud isikutele avalduva mis tahes ebasoodsa mõju tõenäosusele ja tõsidusele.
3. Kindlustus- või edasikindlustusandja teavitab järelevalveasutust viivitamata sellest, kui lõikes 1 osutatud tähtjast ei ole võimalik kinni pidada.

Artikkel 4

Lisakapitalinõude kehtestamise otsus

1. Järelevalveasutus teavitab kindlustus- või edasikindlustusandjat kirjalikult lisakapitalinõude kehtestamise otsusest.
2. Järelevalveasutuse otsus peab olema piisavalt üksikasjalik, et kindlustus- või edasikindlustusandjal oleks võimalik aru saada, millised on lisakapitalinõude kaotamiseks vajalikud meetmed või millised puudused tuleb selleks kõrvaldada.
3. Lõikes 2 osutatud otsus hõlmab järgmist:
 - a) põhjused, mille tõttu lisakapitalinõue kehtestati;
 - b) lisakapitalinõude arvutamise metoodika ja lisakapitalinõude summa;
 - c) lisakapitalinõude kohaldamise alguskuupäev;
 - d) vajaduse korral tähtaeg, mille jooksul peab kindlustus- või edasikindlustusandja kõrvaldama puudused, mille tõttu lisakapitalinõue kehtestati;
 - e) vajaduse korral artikli 5 kohaselt esitatava eduaruande sisu ja esitamise sagedus.

*Artikkel 5***Eduaruanne**

Direktiivi 2009/138/EÜ artikli 37 lõike 1 punktides b ja c ette nähtud juhtudel ja järelevalveasutuse taotluse korral teavitab kindlustus- või edasikindlustusandja järelevalveasutust tehtud edusammudest nende puuduste kõrvaldamisel, mille tõttu kehtestati lisakapitalinõue, ja võetud asjakohastest meetmetest.

*Artikkel 6***Lisakapitalinõude läbivaatamine**

1. Järelevalveasutus vaatab läbi kehtestatud lisakapitalinõude, kui asjaolud, mille tõttu kehtestati lisakapitalinõue, on oluliselt muutunud.
2. Pärast seda, kui järelevalveasutus on kehtestatud lisakapitalinõude läbi vaadanud, kõnealune nõue kas säilitatakse, seda muudetakse või see kaotatakse.

*Artikkel 7***Lisakapitalinõude säilitamine, muutmine või kaotamine**

Selleks et otsustada, kas lisakapitalinõue säilitada, seda muuta või see kaotada, võtab järelevalveasutus arvesse järgmist:

- a) teave, mille kindlustus- või edasikindlustusandja esitas lisakapitalinõude kehtestamise ja arvutamise ajal;
- b) teave, mida järelevalveasutus sai järelevalvemenetluse ja mis tahes hilisema järelevalvetegevuse raames;
- c) eduaruandes esitatud teave, kui järelevalveasutus seda vastavalt artiklile 5 nõuab;
- d) mis tahes muu asjakohane teave, mis viitab olulistele muutustele asjaoludes, mille tõttu lisakapitalinõue kehtestati.

*Artikkel 8***Lisakapitalinõude muutmise või kaotamise otsus**

1. Järelevalveasutus teavitab kindlustus- või edasikindlustusandjat kirjalikult ja viivitamata lisakapitalinõude muutmise või kaotamise otsusest ja kõnealuse otsuse jõustumiskuupäevast.
2. Kui järelevalveasutus otsustab lisakapitalinõuet muuta, võtab ta artikli 4 lõigete 2 ja 3 kohaselt vastu uue otsuse.

*Artikkel 9***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. november 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNKER

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2015/2013,**11. november 2015,****milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid seoses tervisekindlustuse riskide tasandussüsteemide standardhälvetega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/138/EÜ****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solvatus II), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 109a lõike 4 kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Solvatuskapitalinõude standardvalemi alusel tervisekindlustuse mooduli arvutamiseks tuleks sätestada kindlustusmaksete ja tehniliste eraldiste riski standardhälve seoses teatavate riiklike õigusmeetmetega, millega lubatakse terviseriskiga seotud väljamaksete jagamist kindlustus- ja edasikindlustusandjate vahel.
- (2) Sellised standardhälbed tuleks sätestada ainult seoses Madalmaade ravikindlustusseadusega (*Zorgverzekeringswet*), millega on ette nähtud kohustuslik tervise põhikindlustus (*basisverzekering*) (edaspidi „Madalmaade tervisekindlustuse riskide tasandussüsteem“). Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve uuringu kohaselt on Madalmaade tervisekindlustuse riskide tasandussüsteem ainuke selline süsteem liidus, mis vastab direktiivi 2009/138/EÜ artikli 109a lõigetes 4 ja 5 sätestatud kriteeriumidele.
- (3) Käesolevas määruses sätestatud standardhälvete kindlaksmääramisel on võetud arvesse De Nederlandsche Bank'i arvutusi.
- (4) Käesolev määrus tugineb Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) poolt komisjonile esitatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõule.
- (5) EIOPA on korraldanud avalikud konsultatsioonid käesoleva määruse aluseks olevate rakenduslike tehniliste standardite eelnõu kohta, analüüsinud potentsiaalseid seonduvaid kulusid ja kasu ning küsinud arvamust kindlustuse ja edasikindlustuse sidusrühmade kogult, mis asutati vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 ⁽²⁾ artiklile 37,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1***Standardhälbed**

Madalmaade tervisekindlustuse riskide tasandussüsteemi alla kuuluva ravikulukindlustuse ja proportsionaalse edasikindlustuse puhul kasutavad kindlustus- ja edasikindlustusandjad tervisekindlustusrisi mooduli arvutamisel järgmisi standardhälbeid:

- a) 2,7 % NSLT tervisekindlustuse kindlustusmaksete riski puhul;
- b) 5 % NSLT tervisekindlustuse tehniliste eraldiste riski puhul.

⁽¹⁾ ELT L 335, 17.12.2009, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1094/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

*Artikkel 2***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. november 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2015/2014,**11. november 2015,**

milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid, mis käsitlevad kindlustusgrupi järelevalve teostajale teabe esitamise ning järelevalveasutustevahelise teabevahetusega seotud menetlusi ja vorme vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/138/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II), (⁽¹⁾) eriti selle artikli 249 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

- (1) Menetlused ja vormid on vajalikud tõhusa ja ühtse teabevahetuse lihtsustamiseks järelevalvekolleegiumisse kuuluvate järelevalveasutuste vahel, kuna järelevalvekolleegium peaks olema peamine platvorm kindlustusgrupi järelevalveasutuste vaheliseks teabevahetuseks, ilma et see piiraks muid järelevalveasutustevahelisi kahe- või mitmepoolseid koostöö- ja teabevahetusvorme.
- (2) Need menetlused ja vormid on ette nähtud järelevalvekolleegiumisse kuuluvatele järelevalveasutustele, kes otsustavad koostöö korras, milline teave on järelevalvekolleegiumi tegevuse jaoks vajalik ja millistel tingimustel teavet vahetatakse vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/35 (⁽²⁾) artiklile 357.
- (3) Tulemuslik ja tõhus järelevalve eeldab, et järelevalveasutustevahelises teabevahetuses ja koostöös võetakse arvesse kindlustusgrupi laadi, ulatust ja keerukust, teabe kättesaadavust ja liiki ning kõige hilisemaid ja asjakohasemaid andmeid.
- (4) Käesolev määrus tugineb Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) poolt komisjonile esitatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõule.
- (5) EIOPA on korraldanud käesoleva määruse aluseks olevate rakenduslike tehniliste standardite eelnõu kohta avalikud konsultatsioonid, analüüsinud potentsiaalseid seonduvaid kulusid ja tulusid ning küsinud arvamust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 (⁽³⁾) artikli 37 kohaselt loodud kindlustuse ja edasikindlustuse sidusrühmade kogult.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1***Teabevahetus järelevalvekolleegiumisse kuuluvate järelevalveasutuste vahel**

Järelevalvekolleegiumisse kuuluvad järelevalveasutused vahetavad teavet korrapäraselt, vähemalt kord aastas ja vajaduse korral sihtotstarbeliselt.

(⁽¹⁾) ELT L 335, 17.12.2009, lk 1.

(⁽²⁾) Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2015/35, 10. oktoober 2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 12, 17.1.2015, lk 1).

(⁽³⁾) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1094/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48),

*Artikkel 2***Teabevahetuse tähtaeg**

1. Järelevalvekolleegiumisse kuuluvad järelevalveasutused määravad mis tahes korrapäraseks või sihtotstarbeliseks teabevahetuseks tähtaja.
2. Kui kokkulepitud tähtajast ei peeta kinni, tuleb sellest asjaomaseid järelevalveasutusi ette teavitada ja esitada asjakohased põhjendused.

*Artikkel 3***Teabevahetuse vahendid**

Järelevalvekolleegiumisse kuuluvad järelevalveasutused lepivad kokku turvalises elektroonilises teabevahetuses ja selles, millises vormingus andmeid vahetatakse.

*Artikkel 4***Valuuta**

Kui järelevalvekolleegiumisse kuuluvad järelevalveasutused ei ole direktiivi 2009/138/EÜ artikli 248 lõike 4 kohaselt kokku lepitud koostöökorras otsustanud teisiti, esitavad järelevalveasutused järelevalvekolleegiumis toimuva teabevahetuse raames summad selles valuutas, milles teave on esitatud.

*Artikkel 5***Keel**

Kui järelevalvekolleegiumisse kuuluvad järelevalveasutused ei ole direktiivi 2009/138/EÜ artikli 248 lõike 4 kohaselt kokku lepitud koostöökorras otsustanud teisiti, vahetavad järelevalveasutused teavet keeles, mida järelevalvekolleegiumis kõige enam mõistetakse.

*Artikkel 6***Ülevaade järelevalvekolleegiumis vahetatavast teabest**

Kindlustusgrupi järelevalve teostaja esitab teistele järelevalvekolleegiumisse kuuluvatele järelevalveasutustele ülevaate delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 357 alusel vahetatavast teabest, kasutades selleks käesoleva määruse I lisas esitatud vormi.

*Artikkel 7***Järelevalvemenetluse peamiste järelduste esitamine**

1. Teised järelevalvekolleegiumisse kuuluvad järelevalveasutused esitavad kindlustusgrupi järelevalve teostajale peamised järeldused, mis on tehtud delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 357 lõike 2 punkti c kohaselt ettevõtja tasandil teostatud järelevalvemenetluse tulemusena, kasutades selleks käesoleva määruse II lisas esitatud vormi.
2. Kindlustusgrupi järelevalve teostaja esitab teistele järelevalvekolleegiumisse kuuluvatele järelevalveasutustele peamised järeldused, mis on tehtud delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 357 lõike 3 punkti a alapunkti iii kohaselt kindlustusgrupi tasandil teostatud järelevalvemenetluse tulemusena, kasutades selleks käesoleva määruse II lisas esitatud vormi.

*Artikkel 8***Järelevalveasutustevaheline koostöö ja teabevahetus väljaspool järelevalvekolleegiumi**

1. Kui järelevalvekolleegiumisse kuuluv järelevalveasutus jagab kindlustusgrupi järelevalveks asjakohast teavet kahe- või mitmepoolselt mõne teise järelevalvekolleegiumisse kuuluva järelevalveasutusega, esitab ta teabe kindlustusgrupi järelevalve teostajale mõistliku aja jooksul. Kindlustusgrupi järelevalve teostaja tagab, et teave edastatakse kõigile teistele asjaomastele järelevalvekolleegiumisse kuuluvatele järelevalveasutustele kolleegiumi järgmisel koosolekul või enne seda.
2. Kui järelevalvekolleegiumisse kuuluv järelevalveasutus saab kolmandalt isikutelt kindlustusgrupi järelevalveks asjakohast teavet ja jagab seda teavet mõne teise järelevalvekolleegiumisse kuuluva järelevalveasutusega, esitab ta selle teabe kindlustusgrupi järelevalve teostajale mõistliku aja jooksul nii täpselt, kui see on kolmanda isiku või seadusega kehtestatud konfidentsiaalsuspiiranguid arvestades võimalik. Kindlustusgrupi järelevalve teostaja tagab, et teave edastatakse kõigile teistele asjaomastele järelevalvekolleegiumisse kuuluvatele järelevalveasutustele kolleegiumi järgmisel koosolekul või enne seda.

*Artikkel 9***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. november 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

I LISA

Ülevaade järelevalvekolleegiumis vahetatavast teabest

Teabe liik Ettevõtja nimi		Solventsuse ja finantsseisundi aruanne	Regulaarne järelevalveline aruanne	Kvantitatiivsed aruandevormid	Järelevalveme- netluse peamised järel- dused	Muud valitud andmed
Osalust omav ettevõtja	Teabeelement					
	Sagedus					
	Tähtaeg					
Tütarettevõtja	Teabeelement					
	Sagedus					
	Tähtaeg					
Seotud ette- võtja	Teabeelement					
	Sagedus					
	Tähtaeg					

Järelevalvekolleegiumis kokkulepitu kohaselt täpsustatakse ülevaates vahetatav teave, sealhulgas kirjeldatavate aruannete asjaomased osad, asjaomased kvantitatiivsed aruandevormid, järelevalvemenetluse peamised järelused ja muud valitud andmed ning tähtajad ja sagedus.

II LISA

Järelevaevmenetluse peamiste järelduste esitamine

Üksikettevõtja või kindlustusgrupi nimi		
Riskihindamise tulemused ja asjakohane kavandatav järelevaevetegevus		
Kirjeldus		
Kohapealsete uurimiste/kontrollide ja väljaspool toimuva tegevuse tulemused		
Kirjeldus		
Asjakohased järelevaevemeetmed		
Kirjeldus		

Järelevaevkolleegiumis kokkulepitu kohaselt hõlmavad järelevaevmenetluse peamised järeldused riskihindamise tulemusi, asjakohast kavandatavat järelevaevetegevust, kohapealseid uurimisi/kontrolle ja väljaspool toimuva tegevuse tulemusi ja asjakohaseid järelevaevemeetmeid.

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2015/2015,**11. november 2015,****milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid väliste krediitkvaliteedi hinnangute hindamise korra kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/138/EÜ****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 44 lõike 4a neljandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2009/138/EÜ artikli 44 lõikes 4a osutatud väliste krediitkvaliteedi hinnangute asjakohasust käsitlevad täiendavad hindamised on keskne ja oluline osa riskijuhtimissüsteemist, kuna nende abil vähendatakse tehniliste eraldiste ja solventsuskapitalinõude arvutamisega seotud riske.
- (2) Kuna täiendavad hindamised on osa riskijuhtimissüsteemist, peavad nendega seotud menetluslikud aspektid kajastuma kindlustus- ja edasikindlustusandjate riskijuhtimise põhimõtetes, millele on osutatud direktiivi 2009/138/EÜ artikli 41 lõikes 3.
- (3) Kindlustus- ja edasikindlustusandjate tegevuse laadi, ulatust ja keerukust tuleks võtta arvesse, kui kõnealused kindlustus- ja edasikindlustusandjad integreerivad täiendavate hindamistega seotud menetluslikud aspektid riskijuhtimise põhimõtetesse ning dokumenteerivad täiendavate hindamiste tulemusi ja nende läbiviimise viisi.
- (4) Käesolev määrus tugineb Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) poolt komisjonile esitatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõule.
- (5) EIOPA on korraldanud käesoleva määruse aluseks olevate rakenduslike tehniliste standardite eelnõu kohta avalikud konsultatsioonid, analüüsinud potentsiaalseid seonduvaid kulusid ja tulusid ning küsinud arvamust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 ⁽²⁾ artikli 37 kohaselt loodud kindlustuse ja edasikindlustuse sidusrühmade kogult,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1***Riskijuhtimise põhimõtted**

Selleks et hinnata tehniliste eraldiste ja solventsuskapitalinõude arvutamiseks kasutatavate väliste krediitkvaliteedi hinnangute asjakohasust direktiivi 2009/138/EÜ artikli 44 lõikes 4a osutatud täiendavate hindamiste abil, lisavad kindlustus- ja edasikindlustusandjad riskijuhtimise põhimõtetesse järgmised aspektid:

- a) täiendavate hindamiste ulatus ja sagedus;
- b) viis, kuidas täiendavaid hindamisi tehakse, sealhulgas eeldused, millel need põhinevad;
- c) täiendavate hindamiste korrapärase läbivaatamise sagedus ja asjaolud, mis eeldavad täiendavate hindamiste eriotstarbelist läbivaatamist.

⁽¹⁾ ELT L 335, 17.12.2009, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1094/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

*Artikkel 2***Riskijuhtimise funktsiooni täitja ülesanded**

Kindlustus- ja edasikindlustusandjad tagavad, et riskijuhtimise funktsioon hõlmab täiendavaid hindamisi kooskõlas artiklis 1 osutatud riskijuhtimise põhimõtetega ja et täiendavate hindamiste tulemusi võetaks nõuetekohaselt arvesse tehniliste eraldiste ja solventsuskapitalinõude arvutamisel.

*Artikkel 3***Täiendavates hindamistes kasutatav teave**

Täiendavate hindamiste tegemisel kasutavad kindlustus- ja edasikindlustusandjad usaldusväärsetest allikatest saadud ajakohast teavet.

*Artikkel 4***Täiendavate hindamiste läbivaatamine**

1. Direktiivi 2009/138/EÜ artikli 41 lõike 3 kohaselt vaatavad kindlustus- ja edasikindlustusandjad täiendavad hindamised läbi vähemalt kord aastas.
2. Lisaks vaatavad kindlustus- ja edasikindlustusandjad täiendavad hindamised läbi juhtumipõhiselt mis tahes artikli 1 punktis c nimetatud asjaolu korral või siis, kui eeldused, millel need hindamised põhinevad, enam ei kehti.

*Artikkel 5***Dokumenteerimine**

Kindlustus- ja edasikindlustusandjad dokumenteerivad järgmised aspektid:

- a) viis, kuidas täiendavaid hindamisi tehakse, ja nende tulemused;
- b) selle, mil määral täiendavate hindamiste tulemusi võetaks arvesse tehniliste eraldiste ja solventsuskapitalinõude arvutamisel.

*Artikkel 6***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. november 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2015/2016,**11. november 2015,****milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid standardse aktsiariski omavahendite nõude sümmeetrilise kohandamisega seotud aktsiaindeksi kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/138/EÜ****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solvatus II), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 109a lõike 2 punkti b,

ning arvestades järgmist:

- (1) Selleks et tagada, et aktsiaindeks mõõdab komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/35 ⁽²⁾ artikli 172 kohaselt sellise hajutatud aktsiaporfelli turuhinda, mis kajastab selliste omakapitaliinstrumentide laadi, mida kindlustus- ja edasikindlustusandjad tavapäraselt hoiavad, peaks see koosnema mitmest asjaomaste turgude olemasolevatest aktsiaindeksitest. Selleks et kõnealuste aktsiaindeksite tasemed oleksid võrreldavad, tuleks direktiivi 2009/138/EÜ artikli 106 lõikes 2 osutatud asjakohase perioodi alguses kehtestada iga indeksi tasemeks 100 protsendipunkti.
- (2) Aktsiaindeksi väärtus kõigub päeva jooksul. Seepärast on vaja täpsustada, millist väärtust konkreetse päeva jaoks kasutatakse. Kuna börsid ei ole kauplemiseks iga päev avatud, on vaja täpsustada ka see, milliste päevade kohta aktsiaindeksi tasemed tuleb arvutada. Sel põhjusel tuleks määratleda mõisted „viimane tase” ja „tööpäev”.
- (3) Aktsiaindeks peaks vastama kõigile delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artiklis 172 sätestatud nõuetele.
- (4) Käesolev määrus tugineb Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) poolt komisjonile esitatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõule.
- (5) EIOPA on korraldanud käesoleva määruse aluseks olevate rakenduslike tehniliste standardite eelnõu kohta avalikud konsultatsioonid, analüüsinud potentsiaalseid seonduvaid kulusid ja tulusid ning küsinud arvamust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 ⁽³⁾ artikli 37 kohaselt loodud kindlustuse ja edasikindlustuse sidusrühmade kogult,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1***Mõisted**

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „viimane tase” – aktsiaindeksi viimane väärtus, mille aktsiaindeksi koostaja on vaatluspäeva kohta avaldanud;
- 2) „tööpäev” – kõik päevad, välja arvatud laupäev ja pühapäev.

⁽¹⁾ ELT L 335, 17.12.2009, lk 1.⁽²⁾ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2015/35, 10. oktoober 2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solvatus II) (ELT L 12, 17.1.2015, lk 1).⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1094/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

*Artikkel 2***Aktsiaindeksi arvutamine**

1. Direktiivi 2009/138/EÜ artikli 106 lõikes 2 osutatud aktsiaindeksi tase arvutatakse iga tööpäeva kohta.

Konkreetsel tööpäeval aktsiaindeksi tase on kõigi lisas esitatud aktsiaindeksite osakaalu summa kõnealusel tööpäeval.

Iga lisas esitatud aktsiaindeksi osakaal konkreetsel tööpäeval on aktsiaindeksi normaliseeritud tase kõnealusel tööpäeval korrutatuna lisas esitatud aktsiaindeksi vastava kaaluga.

2. Iga lisas esitatud aktsiaindeksi normaliseeritud tase konkreetsel tööpäeval on aktsiaindeksi viimane tase kõnealusel tööpäeval jagatuna selle viimase tasemega 36-kuulise perioodi esimesel päeval, mis lõpeb sellel tööpäeval, mille kohta delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 172 lõikes 1 sätestatud aktsiaindeksi tase arvutatakse. Kui aktsiaindeksi viimane tase ei ole konkreetse päeva kohta kättesaadav, kasutatakse enne kõnealust päeva kindlaks määratud viimast taset.

*Artikkel 3***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnenal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. november 2015

Komisjoni nimel

president

Jean-Claude JUNCKER

LISA

Aktsiaindeksid ja nende kaal

Aktsiaindeksid (hinnaindeksid)	Kaal
AEX	0,14
CAC 40	0,14
DAX	0,14
FTSE All-Share Index	0,14
FTSE MIB Index	0,08
IBEX 35	0,08
Nikkei 225	0,02
OMX Stockholm 30 Index	0,08
S&P 500	0,08
SMI	0,02
WIG30	0,08

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2015/2017,**11. november 2015,**

milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid, mis käsitlevad euroga seotud valuutade valuutariski kapitalinõude arvutamiseks kasutatavaid kohandamistegureid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/138/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solvatus II), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 109a lõike 2 punkti c,

ning arvestades järgmist:

- (1) Käesolevas määruses sätestatud kohanduste puhul võetakse arvesse komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/35 ⁽²⁾ artikli 188 lõikes 5 esitatud üksikasjalikke kriteeriume.
- (2) Selleks et tagada euroga seotud valuutade järjepidev käsitlemine valuutariski kapitalinõude arvutamisel, tuleks sätestada valuutariski kohandamistegurid, mis on seotud euro ja sellega seotud valuutade ja euroga seotud kahe valuuta vahelise vahetuskursiga.
- (3) Käesolev määrus tugineb Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) poolt komisjonile esitatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõule.
- (4) EIOPA on korraldanud käesoleva määruse aluseks olevate rakenduslike tehniliste standardite eelnõu kohta avalikud konsultatsioonid, analüüsinud potentsiaalseid seonduvaid kulusid ja tulusid ning küsinud arvamust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 ⁽³⁾ artikli 37 kohaselt loodud kindlustuse ja edasikindlustuse sidusrühmade kogult,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1***Valuutariski kohandamistegurid, kui kohalik valuuta või välisvaluuta on euro**

Kui kohalik valuuta või välisvaluuta on euro, asendatakse tegur 25 % delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 188 lõigete 3 ja 4 kohaldamiseks järgmiselt:

- a) 0,39 %, kui muu valuuta on Taani kroon (DKK);
- b) 1,81 %, kui muu valuuta on Bulgaaria leev (BGN);
- c) 2,18 %, kui muu valuuta on Lääne-Aafrika CFA frank (BCEAO)(XOF);
- d) 1,96 %, kui muu valuuta on Kesk-Aafrika CFA frank (BEAC) (XAF);
- e) 2,00 %, kui muu valuuta on Komoori frank (KMF).

⁽¹⁾ ELT L 335, 17.12.2009, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2015/35, 10. oktoober 2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solvatus II) (ELT L 12, 17.1.2015, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1094/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

*Artikkel 2***Valuutariski kohandamistegurid, kui kohalik valuuta või välisvaluuta on seotud euroga**

Delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 188 lõigete 3 ja 4 kohaldamiseks asendatakse tegur 25 % järgmiselt:

- a) 2,24 %, kui asjaomased kaks valuutat on DKK ja BGN;
- b) 2,62 %, kui asjaomased kaks valuutat on DKK ja XOF;
- c) 2,40 %, kui asjaomased kaks valuutat on DKK ja XAF;
- d) 2,44 %, kui asjaomased kaks valuutat on DKK ja KMF;
- e) 4,06 %, kui asjaomased kaks valuutat on BGN ja XOF;
- f) 3,85 %, kui asjaomased kaks valuutat on BGN ja XAF;
- g) 3,89 %, kui asjaomased kaks valuutat on BGN ja KMF;
- h) 4,23 %, kui asjaomased kaks valuutat on XOF ja XAF;
- i) 4,27 %, kui asjaomased kaks valuutat on XOF ja KMF;
- j) 4,04 %, kui asjaomased kaks valuutat on XAF ja KMF;

*Artikkel 3***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. november 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2015/2018,**11. november 2015,**

millega tühistatakse kahe eksportiva tootja hinnakohustuse heakskiit, mis anti vastavalt rakendusotsusele 2013/707/EL, millega kinnitatakse pakutud hinnakohustus, mis on seotud Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi käsitlevate dumpingu- ja subsiidiumivastaste menetlustega, lõplike meetmete kohaldamise ajaks

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1225/2009 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed ⁽¹⁾ (edaspidi „dumpinguvastane alusmäärus”), eriti selle artiklit 8,võttes arvesse nõukogu 11. juuni 2009. aasta määrust (EÜ) nr 597/2009 kaitse kohta subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed ⁽²⁾ (edaspidi „subsiidiumivastane alusmäärus”), eriti selle artiklit 13,

olles teavitanud liikmesriike

ning arvestades järgmist:

A. HINNAKOHUSTUS JA MUUD KEHTIVAD MEETMED

- (1) Määrusega (EL) nr 513/2013 ⁽³⁾ kehtestas Euroopa Komisjon (edaspidi „komisjon”) ajutise dumpinguvastase tollimaksu Hiina Rahvavabariigist (edaspidi „HRV”) pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite (edaspidi „moodulid”) ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) Euroopa Liitu (edaspidi „liit”) suunatud impordi suhtes.
- (2) Eksportivate tootjate rühm volitas Hiina masinate ja elektroonikatoodete impordi ja ekspordi kaubanduskoda (edaspidi „CCCME”) pakkuma komisjonile eksportivate tootjate nimel hinnakohustust, mida kaubanduskoda ka tegi. Hinnakohustuse tingimustest selgub, et see seisneb iga eksportiva tootja jaoks eraldi hinnakohustuses, mida koordineerib praktilistel põhjustel CCCME.
- (3) Otsusega 2013/423/EL ⁽⁴⁾ kiitis komisjon selle hinnakohustuse heaks ajutise dumpinguvastase tollimaksu osas. Määrusega (EL) nr 748/2013 ⁽⁵⁾ muutis komisjon määrust (EL) nr 513/2013, et teha hinnakohustuse heakskiitmisest tulenevad vajalikud tehnilised muudatused seoses ajutise dumpinguvastase tollimaksuga.
- (4) Rakendusmäärusega (EL) nr 1238/2013 ⁽⁶⁾ kehtestas nõukogu lõpliku dumpinguvastase tollimaksu HRVst pärit või sealt saadetud moodulite ja elementide liitu suunatud impordi suhtes („vaatlusalused tooted”). Rakendusmäärusega (EL) nr 1239/2013 ⁽⁷⁾ kehtestas nõukogu ka lõpliku tasakaalustava tollimaksu vaatlusaluste toodete liitu suunatud impordi suhtes.

⁽¹⁾ ELT L 343, 22.12.2009, lk 51.⁽²⁾ ELT L 188, 18.7.2009, lk 93.⁽³⁾ ELT L 152, 5.6.2013, lk 5.⁽⁴⁾ ELT L 209, 3.8.2013, lk 26.⁽⁵⁾ ELT L 209, 3.8.2013, lk 1.⁽⁶⁾ ELT L 325, 5.12.2013, lk 1.⁽⁷⁾ ELT L 325, 5.12.2013, lk 66.

- (5) Pärast seda, kui eksportivate tootjate rühm (edaspidi „eksportivad tootjad”) ning CCCME esitasid teatise hinnakohustuse muudetud versiooni kohta, kinnitas komisjon rakendusotsusega 2013/707/EL ⁽¹⁾ muudetud hinnakohustuse (edaspidi „hinnakohustus”) heakskiitmise lõplike meetmete kohaldamise ajaks. Kõnealuse otsuse lisas on loetletud need eksportivad tootjad, kelle hinnakohustus vastu võeti, sealhulgas:
- a) Chint Solar (Zhejiang) Co. Ltd ja temaga seotud äriühingud Euroopa Liidus (TARICi lisakood B810) (edaspidi „Chint Solar”) ning
- b) Hangzhou Zhejiang University Sunny Energy Science and Technology Co. Ltd ja Zhejiang Jinbest Energy Science and Technology Co. Ltd (TARICi lisakood B825) (edaspidi „Sunny Energy”).
- (6) Rakendusotsusega 2014/657/EL ⁽²⁾ kiitis komisjon heaks eksportivate tootjate rühma ja CCCME ettepaneku selgituste kohta seoses hinnakohustuste rakendamisega HRVst pärit või sealt saadatud vaatlusaluse toote, nimelt moodulite ja elementide suhtes, mis kuuluvad CN-koodide ex 8541 40 90 alla (TARICi koodid 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 ja 8541 40 90 39) ning mille on tootnud eksportivad tootjad (edaspidi „hõlmatud tooted”). Põhjenduses 4 osutatud dumpinguvastaseid ja tasakaalustavaid tollimakse ning hinnakohustust nimetatakse koos „meetmeteks”.
- (7) Rakendusmäärusega (EL) 2015/866 ⁽³⁾ tühistas komisjon kõnealusele kolmele eksportivale tootjale antud hinnakohustuse heakskiidu.
- (8) Rakendusmäärusega (EL) 2015/1403 ⁽⁴⁾ tühistas komisjon kõnealusele veel ühele eksportivale tootjale antud hinnakohustuse heakskiidu.

B. HINNAKOHUSTUSE TINGIMUSED, MIDA ON RIKUTUD

- (9) Iga äriühing, kelle hinnakohustus heaks kiideti, kohustus müüma ainult enda toodetud hõlmatud toodet. Teiste äriühingute toodetud toodete müük ei ole lubatud.
- (10) Eksportivad tootjad nõustusid muu hulgas mitte müüma hõlmatud toodet esimesele sõltumatule liidu kliendile hinnakohustuses kehtestatud teatavast minimaalsest impordihinnast madalama hinnaga hinnakohustuses kindlaks määratud aastase impordikoguse piires.
- (11) Hinnakohustuses on täpsustatud ka seda, mida peetakse hinnakohustuse rikkumiseks, kuigi see loetelu ei ole täielik. Loetelu kohaselt kohustuvad eksportivad tootjad mitte sõlmima klientidega kompenseerivaid kokkuleppeid ja mitte esitama asjaomase toote päritolu või eksportija kohta eksitavat teavet. Rikkumiseks peetakse ka osalemist kauplemissüsteemis, mis põhjustab kõrvalehoidmise ohu. Loetelus kuulub rikkumise alla ka sellise hinnakohustuses määratletud faktuurarve väljastamine, mille aluseks olev finantstehing ei vasta selle nimiväärtusele.
- (12) Peale selle võtsid eksportivad tootjad kohustuse, et nad ei müü samadele klientidele, kellele müüakse hinnakohustusega hõlmatud toodet, muid tooteid, mida äriühing on tootnud või millega ta on kaubelnud, koguses, mis ületab teatavat väikest protsendimäära hinnakohustusega hõlmatud toote kogu müügi väärtusest („paralleelmüügi limiit”).
- (13) Lisaks kohustab hinnakohustus eksportivaid tootjaid esitama komisjonile kord kvartalis kindlateks tähtaegadeks üksikasjalikku teavet kogu nende liitu suunduva eksportmüügi ja liidus toimuva edasimüügi kohta („kvartaliaruanded”). Sellistes kvartaliaruannetes esitatud andmed peavad olema täielikud ja õiged ning teatatud tehingud peavad täielikult vastama hinnakohustuse tingimustele. Teatada tuleb ka muude kui hõlmatud toote müügist samadele klientidele.

⁽¹⁾ ELT L 325, 5.12.2013, lk 214.

⁽²⁾ ELT L 270, 11.9.2014, lk 6.

⁽³⁾ ELT L 139, 5.6.2015, lk 30.

⁽⁴⁾ ELT L 218, 19.8.2015, lk 1.

- (14) Hinnakohustusest kinnipidamise tagamiseks kohustusid eksportivad tootjad lubama ka kontrollkäike oma valdustesse, et kontrollida komisjonile saadetud kvartaliaruannetes esitatud andmete täpsust ja täielikkust, ning edastama komisjonile kogu vajamineva teabe.

C. HINNAKOHUSTUSE TINGIMUSED, MIS VÕIMALDAVAD KOMISJONIL HINNAKOHUSTUSE TÜHISTADA JUHUL, KUI SEDA EI OLE RIKUTUD

- (15) Hinnakohustuses on ette nähtud, et komisjon võib hinnakohustuse kohaldamise ajal selle heakskiidu igal ajal tühistada, kui hinnakohustuse järelevalve ja selle täitmine osutuvad teostamatuks.

D. JÄRELEVALVE EKSPORTIVATE TOOTJATE ÜLE

- (16) Hinnakohustuse täitmise kontrollimisel kontrollis komisjon teavet, mille oli komisjonile esitanud kaks põhjenduses 5 osutatud eksportivat tootjat ning mis on hinnakohustuse täitmise seisukohast asjakohane. Komisjon korraldas ka kontrollkäigud nende äriühingute valdustesse. Põhjendustes 17–27 käsitletakse äriühingute Chint Solar ja Sunny Energy puhul tuvastatud probleeme, mille tõttu peab komisjon kõnealusele kahele eksportivale tootjale antud hinnakohustuse heakskiidu tühistama.

E. HINNAKOHUSTUSE HEAKSIIDU TÜHISTAMISE PÕHJUSED

i) Chint Solar

- (17) Põhjenduse 5 punktis a osutatud Chint Solariga seotud liidu äriühingud müüsid hõlmatud toodet liidu sõltumatutele klientidele aastatel 2013 ja 2014. Sellest müügist ei teatatud komisjonile hinnakohustuses esitatud tähtjaks. Mittetäielik aruanne esitati alles kontrollkäigu alguses. Seetõttu järeldas komisjon, et Chint Solar oli rikkunud aruandluskohustust.
- (18) Chint Solar müüs liitu ka mooduleid, mille tootjaks oli hinnakohustuses mitteosalev seotud äriühing. Komisjon analüüsis seda tava ning järeldas, et Chint Solar rikkus kohustust müüa üksnes neid mooduleid, mille on tootnud hinnakohustuses osalev äriühing.
- (19) Peale selle müüs seotud liidu moodulitootja neid tooteid muu hulgas kas ühele Chint Solari klientidest või Chint Solari kliendiga seotud klientidele. Märkimisväärne osa sellest müügist toimus minimaalsest impordihinnast madalama hinnaga. Komisjon analüüsis seda ärimudelit. Komisjon järeldas, et müües minimaalsest impordihinnast madalama hinnaga Chint Solari kliendile või tollega seotud kliendile, sõlmiti kompenseerivaid kokkuleppeid ja et Chint Solar ei täitnud hinnakohustuses antud lubadust mitte sõlmida kompenseerivaid kokkuleppeid.
- (20) Peale selle toodab Chint Solar mooduleid osaliselt algseadmete valmistaja lepingute alusel. Ühele tema algseadme valmistaja kliendirühmale lubavad lepingutingimused müüa selle rühma klientidele nii liitu kui ka liidust väljapoole. Chint Solar ei esitanud täielikku teavet, mida komisjon hinnakohustuse seire jaoks vajalikuks pidas. Tema teise algseadme valmistaja kliendirühma puhul tehti kontrollimisel kindlaks, et vähemalt ühel juhul toimetati mooduleid nii selle rühma liikmetele kui liidus kui ka liidust väljapoole.
- (21) See ärimudel tekitab kõrvalehoidmise ohu minimaalse impordihinna ristkompenseerimise kaudu. Täpsemalt oleks see siis, kui mooduleid müüdaks algseadme valmistaja kliendirühmadele Chint Solariga seotud äriühingu kaudu, kes hinnakohustuses ei osale.
- (22) Komisjon jõudis järeldusele, et tuvastatud kaubavahetuse struktuur muudab järelevalve Chint Solari hinnakohustuse üle teostamatuks.

ii) Sunny Energy

- (23) Sunny Energy väljastas mitu faktuurarvet päikesemoodulite eest, mille nimiväärtus oli kooskõlas minimaalse impordihinnaga. Kuid uurides asjaomaseid arveid, mille Sunny Energy esitas Hiina käibemaksu kontrolliasutustele, selgus, et vastavad müügitehingud sisaldasid ka hinnakohustusega hõlmamata tooteid, nagu vaheldid ja kaablid, mis on hinnakohustuses määratletud „muude toodetena“, millest komisjoni ei teavitatud. Peale selle ületas selliste „muude toodete“ müük samadele klientidele hinnakohustuses lubatud paralleelmüügi limiidi. Nimetatud tegevused on aruandluskohustuse ja samadele klientidele paralleelmüügi limiidi rikkumine.
- (24) Peale selle tuvastati kontrollkäigul, et päikesemoodulite müügihind arvetel, mille Sunny Energy esitas Hiina käibemaksu kontrolliasutustele, oli madalam kui hind kinnitusarvetel. Komisjon analüüsis seda tava ja järeldas, et Sunny Energy on rikkunud hinnakohustust, väljastades faktuurarveid, mille aluseks olevad finantstehingud ei vasta nende nimiväärtusele.
- (25) Sunny Energy on eksportinud ka „muid tooteid“ pika aja jooksul liidus asuvasse tollilattu. Nende toodete tollivormistus toimub siis, kui klient need tooted tellib. See müük ei kuulu komisjoni järelevalvetegevuse alla.
- (26) Komisjon analüüsis sellise kaubandusstruktuuri mõju ja järeldas, et hõlmatud ja hõlmamata toodete müük tollilaost samadele klientidele põhjustab suurt minimaalse impordihinna ristkompenseerimise ohtu. Komisjon jõudis järeldusele, et tuvastatud kaubandusstruktuur muudab järelevalve Sunny Energy hinnakohustuse üle teostamatuks.
- (27) Peale selle selgus tehinguregistrite kohapealsel kontrollimisel, et üks klient ei olnud tasunud asjaomase müügitehingu kogu summat. Täiendava analüüsi käigus tuvastati, et selle osalise tasumise tagajärjeks oli minimaalsest impordihinnast madalam müügihind. Müük minimaalsest impordihinnast madalama hinnaga on hinnakohustuse rikkumine.

iii) Järeldused

- (28) Tähelepanekud hinnakohustuse rikkumise ja hinnakohustuse teostamatuse kohta, mis tehti kindlaks Chint Solari ja Sunny Energy puhul, õigustavad kahele eksportivale tootjale antud hinnakohustuse heakskiidu tühistamist vastavalt dumpinguvastase alusmääruse artikli 8 lõigetele 7 ja 9, subsiidiumivastase alusmääruse artikli 13 lõigetele 7 ja 9 ning hinnakohustuse tingimustele.

F. KOGU HINNAKOHUSTUSE TÄIDETAVUSE HINDAMINE

- (29) Hinnakohustuses on sätestatud, et ühe eksportiva tootja toime pandud rikkumine ei tähenda automaatselt kõigi eksportivate tootjate hinnakohustusele antud heakskiidu tühistamist. Sellisel juhul hindab komisjon konkreetse rikkumise mõju hinnakohustuse täidetavusele, võttes arvesse selle mõju kõigile eksportivatele tootjatele ja CCCME-le.
- (30) Komisjon on vastavalt hinnanud äriühingute Chint Solar ja Sunny Energy rikkumiste mõju hinnakohustuse täidetavusele, võttes arvesse selle mõju kõigile eksportivatele tootjatele ja CCCME-le.
- (31) Nende rikkumiste eest vastutavad ainuisikuliselt kõnealused eksportivad tootjad; järelevalve ei ole tuvastanud süsteemseid rikkumisi, mis oleks toime pandud suurema hulga eksportivate tootjate või CCCME poolt.
- (32) Seepärast leiab komisjon, et see ei mõjuta hinnakohustuse üldist toimimist ning et ei ole põhjust tühistada kõigi eksportivate tootjate ja CCCME hinnakohustusele antud heakskiitu.

G. KIRJALIKUD ESILDISED JA ÄRAKUULAMINE

- (33) Huvitatud isikutele anti võimalus saada ära kuulatud ja esitada oma märkused vastavalt dumpinguvastase alusmääruse artikli 8 lõikele 9 ja subsidiumivastase alusmääruse artikli 13 lõikele 9. Nii Chint Solar kui ka Sunny Energy esitasid oma märkused ning nad on ära kuulatud. Märkusi esitas ka üks teine huvitatud isik.
- (34) Ärakuulamiste ajal kinnitasid nii Chint Solar kui ka Sunny Energy, et teatavaid rikkumisi toimus, kuid kohustusi tulevikus täitma hinnakohustust ja rõhutasid, et nende arvates olid rikkumised väikesed.

i) **Chint Solar**

Hinnakohustuses mitteosaleva seotud äriühingu toodetud moodulite müük liitu

- (35) Chint Solar väitis, et põhjenduses 18 osutatud seotud tootja esialgse uurimise käigus antud vastustest hoolimata ei lisanud komisjon seda tootjat ei valimiettepanekusse ega ka koostööd teinud tootjate nimekirja enne esialgse uurimise lõplikku kinnitamist. Chint Solar arvates ei saanud ta nimetatud väljajätmiste tõttu mõista oma tootjate erinevat staatust.
- (36) Komisjon ei nõustu kõnealuse väitega. Esiteks käsitles valimiettepanek nii üksiktootjaid kui ka kontserne. Sõnastusest ja valimiettepanekule lisatud äriühingute nimekirjast on ilmne, et iga kontserni kohta on nimetatud üks äriühing. Tegelikult oli enamik valimisse pakutud äriühinguid seotud mitme äriühinguga Hiinas, kuid valimiettepanekus oli loetletud vaid üks äriühing kontserni kohta.
- (37) Teiseks (ja erinevalt valimiettepanekust) sisaldab koostööd teinud tootjate nimekiri, millele on osutatud rakendusmäärustes, millega kehtestati vaatlusaluse toote suhtes ajutised ja lõplikud dumpinguvastased ja tasakaalustavad tollimaksud, kõiki kontserni kuuluvaid äriühinguid. Komisjon on seisukohal, et Chint Solarile anti esialgsete uurimiste vahe- ja lõplike järelduste avalikustamise järel piisavalt aega juhtida tähelepanu kõigile ebatäpsustele koostööd teinud eksportivate tootjate nimekirjas. Chint Solarilt ei laekunud aga ühtki märkust.

Liidu seotud importijate aruandluskohustus

- (38) Chint Solar väitis, et ei olnud teadlik põhjenduse 5 punktis a osutatud temaga seotud liidu äriühingute aruandluskohustusest, sest teda ei teavitatud nende seotud äriühingute pakutud hinnakohustuse heakskiitmisest. Peale selle väitis Chint Solar, et neile liidus asuvatele seotud äriühingutele ei antud sõltumatut juurdepääsu aruandlusüsteemile, mis muutis kvartaliaruannete esitamise nende jaoks võimatuks.
- (39) Komisjon lükkab need väited tagasi, kuna Chint Solar oli kohustatud aru andma edasimüügitest sõltumatutele klientidele liidus, kuid ei teinud seda järgmistel põhjustel:
- a) Hinnakohustuse pakkumine, mis hõlmas ühte põhjenduse 5 punktis a osutatud seotud liidu äriühingut, oli juba koos ajutise dumpinguvastase tollimaksuga heaks kiidetud ⁽¹⁾. Hinnakohustuse tingimustes on selgesti öeldud, et edasimüügist sõltumatutele klientidele liidus tuleb aru anda.
- b) Hinnakohustuse pakkumine, mis hõlmas teist põhjenduse 5 punktis a osutatud seotud liidu äriühingut, oli lõplike meetmete kohaldamise ajaks heaks kiidetud ⁽²⁾. Kuid pärast hinnakohustuse heakskiitmist ei toimunud sellele seotud äriühingule mingit müüki. Seepärast ei ole Chint Solar väited kõnealuse äriühingu suhtes asjakohased.

⁽¹⁾ Otsus 2013/423/EL.

⁽²⁾ Rakendusotsus 2013/707/EL.

- c) CCCME koordineerib hinnakohustusega hõlmatud äriühingute kõigi kvartaliaruannete esitamist, k.a edasimüügitehingute kvartaliaruanded. Chint Solaril oli hinnakohustuse raames võimalus hankida mis tahes lisateavet nende aruandluskohustuse kohta.
- d) Chint Solar esitas kontrollkäigu alguses puuduliku kvartaliaruande. See kinnitab, et Chint Solar oli temaga seotud liidu äriühingute aruandluskohustusest teadlik.

Olulise rikkumise puudumine

- (40) Chint Solar väitis ka seda, et olulist rikkumist ei toimunud, sest tehingud, mille kohta aru ei antud, olid võrreldes müügitehingute koguarvuga tühiised.
- (41) Komisjon ei saa selle väitega nõustuda. Chint Solar ei ole alates hinnakohustuse jõustumisest esitanud ühtki kvartaliaruannet oma põhjenduse 5 punktis a osutatud seotud äriühingu edasimüügitehingute kohta. See ei ole seotud tehingute arvuga, mille kohta aru ei antud. Seepärast jääb komisjon oma järelduse juurde, et Chint Solar rikkus hinnakohustuse kohast aruandluskohustust.

Liidu seotud tootja müük

- (42) Chint Solar vaidlustas ka asjaolu, et ta ei täitnud hinnakohustuse raames võetud kohustust mitte sõlmida kompenseerivaid kokkuleppeid, järgmistel põhjustel.
 - a) Chint Solar teavitas komisjoni põhjenduses 19 osutatud liidu moodulitootja omandamisest, kuid komisjon ei reageerinud.
 - b) Hinnakohustuse üldise keerukuse tõttu andis komisjon sama stsenaariumi kohta eri aegadel erinevaid vastuseid. Seepärast on põhjendatud, et Chint Solar ei kaalunud kompenseerivate kokkulepete ohtu enne, kui komisjon teatas oma kavatsusest hinnakohustust tühistada.
 - c) Liidu seotud tootja müügi suhtes ei peaks kehtima hinnakohustuse tingimused, kuna need hõlmavad üksnes HRVst pärit või sealt saadetud mooduleid ja elemente.
 - d) Chint Solaril ei olnud müües samale Chint Solari kliendile HRVs ja seotud tootjale liidus vähimatki ristkompenseerimise kavatsust. Tootespetsifikatsioonide erinevus ja kõnealuse Chint Solari kliendi kauplemistavad õigustavad neid paralleelseid müüke. Chint Solar väitis ka seda, et liidu seotud tootja müügihind vastas turuhinnale. Peale selle kohustus Chint Solar lõpetama vaatlusaluse toote müügi asjaomasele Chint Solari kliendile HRVs, esitama oma liidu seotud tootja kvartaliaruanded müügi kohta ja võimaldama kontrollida nende aruannete täpsust.
- (43) Komisjon ei saa nende väidetega nõustuda. Esiteks ei kritiseerinud komisjon Chint Solarit hankest teatamata jätmise pärast, vaid põhjenduses 19 kirjeldatud paralleelse müügi pärast.
- (44) Teiseks tsiteerib Chint Solar komisjoni talituste vastuseid, mida loetakse igal juhul mittesiduvateks, kontekstiväliselt. Osutatud vastused ei ole seotud kohustusega mitte sõlmida kompenseerivaid kokkuleppeid.
- (45) Kolmandaks on selge, et liidu tootja müügi suhtes ei saa kehtida hinnakohustus. Kuid komisjoni avastatud kompenseerivad kokkulepped toimusid kõnealuse liidu seotud tootja paralleelse müügi tõttu Chint Solari kliendile või Chint Solari kliendiga seotud klientidele. Tootespetsifikatsioonide erinevus on ristkompenseerimise seisukohast ebaoluline. Peale selle on ebaoluline ka see, kui müük toimus turuhindadega, kuna need hinnad olid minimaalsest impordihinnast väiksemad.
- (46) Komisjon analüüsis ka Chint Solari täiendavalt võetud kohustusi ja järeldas, et need on suunatud üksnes nende kompenseerivate kokkulepete ohu vastu, mis on seotud ühe konkreetse kliendiga. Peale selle asetavad need täiendava koormuse järelevalvele hinnakohustuse üle, nimelt täiendavate kvartaliaruannete lisakontrollid.

Seepärast jääb komisjon seisukohale, et Chint Solar ei täitnud hinnakohustuse raames võetud kohustust mitte sõlmida kompenseerivaid kokkuleppeid.

Algseadme valmistaja moodulite müük

- (47) Chint Solar teatas ka, et ta ei müünud ühtki moodulit põhjenduses 20 osutatud algseadme valmistaja kliendi väljaspool liitu asuvatesse sihtkohtadesse. Lisaks kordas Chint Solar, et oli esitanud komisjonile kogu teabe konkreetse algseadme valmistaja lepingulise kokkuleppe kohta.
- (48) Chint Solar selgitas ka, et ta saatis korra erilistel asjaoludel kogemata kaupa ühe teise, põhjenduses 20 osutatud algseadme valmistaja kliendirühma liidus ja väljaspool liitu asuvatele liikmetele. Chint Solar võttis kohustuse, et selliseid juhtumeid tulevikus ei juhtu.
- (49) Komisjon lükkab need väited tagasi. Esiteks on komisjon seisukohal, et sellise ärimudeli olemasolu tekitab kõrvalehoidmise ohu minimaalsete impordihindade riskkompenseerimise läbi. Asjaolu, et müüki ei toimunud, ei vähenda tuvastatud riskkompenseerimise ohtu. Peale selle ei esitanud Chint Solar mingeid üksikasju selle kohta, kuidas tagada selliste soovimatute müükide vältimine tulevikus.

Mittediskrimineeriv kohtlemine ja muutused liidu päikeseenergiaturul

- (50) Chint Solar väitis veel, et talle tuleks anda aegsasti juhised ja tagada võrdsed võimalused teha parandusi hinnakohustuse rakendamise ajal. Tema teadmist mööda on komisjon muude hinnakohustuse alla kuuluvate äriühingute puhul tuvastanud aruannete esitamata jätmist ja muid rikkumisi, millele ei ole järgnenud hinnakohustuse tühistamist.
- (51) Komisjon ei nõustu selle väitega, sest ühegi teise äriühingu puhul ei tuvastatud hinnakohustuse rikkumist samadel põhjustel kui Chint Solari puhul.
- (52) Seepärast lükkab komisjon tagasi need Chint Solari väited kui põhjendamatud.
- (53) Chint Solar väitis ka, et komisjon peaks hindama muutusi liidu päikeseenergiaturul, eelkõige dumpinguvastaste ja tasakaalustavate meetmete väidetavat negatiivset mõju liidu päikeseenergiasektorile, enne kui otsustab tühistada Chint Solari hinnakohustuse.
- (54) Komisjon lükkab selle argumendi tagasi, kuna see on Chint Solari hinnakohustuse rikkumise hindamise seisukohast ebaoluline.

ii) Sunny Energy

Aruannete esitamata jätmine

- (55) Sunny Energy vaidlustas aruandluskohustuse rikkumise, kuna vähemalt mõnest „muude toodete” müügist anti komisjonile aru ühes kvartaliaruandes ja vähemalt veel üks aruanne koostati, kuid jäeti komisjonile esitamata.
- (56) Komisjon ei saa selle väitega nõustuda. Sunny Energy esitas „muude toodete” kvartaliaruande esimesel kvartalil pärast hinnakohustuse jõustumist. Kuid Sunny Energy ei esitanud hiljem enam „muude toodete” kvartaliaruandeid ega lisanud väljajäetud tehinguid järgnevasse kvartaliaruannetesse.

Müügilimiit

- (57) Sunny Energy väitis ka, et enamikul juhtudel ei toimunud mingit olulist hinnakohustuse rikkumist ja et „muude toodete” müügiväärtus ületas paralleelse müügi limiiti tühise summa võrra.
- (58) Komisjon ei nõustu kõnealuse väitega. Paralleelse müügi limiidi ületamine ei sõltu konkreetsest summast, isegi juhul, kui see on tühine. Seepärast jääb komisjon oma järelduse juurde, et Sunny Energy rikkus hinnakohustusest tulenevat aruandluskohustust.

Kahekordne arvete esitamise süsteem

- (59) Sunny Energy teatas, et tema klientidele saadetud kinnitusarved on õiged ja neid kasutatakse tehingute kirjendamiseks Sunny Energy raamatupidamisarvestuses. Konkreetse tehingu eest tasumine põhineb samuti kinnitusarvel. Sunny Energy arvates on hinnakohustuse täitmiseks oluline järgida üksnes käibemaksuarve koguväärtust, mitte aga seda, millest see kogusumma koosneb. Seega vastasid aluseks olevad finantstehingud nende nimiväärtusele. Pealegi olevat summade erinevused kinnitusarvetel ja käibemaksuarvetel tühised.
- (60) Komisjon ei nõustu kõnealuse väitega. Esiteks sisaldas käibemaksuarve vaatlusaluse toote ja aruandlusse kaasamata „muude toodete” hindu, kusjuures viimati nimetatute müügihind erines kinnitusarvel esitatust. Teiseks ei esitanud Sunny Energy veenvaid argumente erinevate finants- ja haldusdokumentide erinevuste põhjendamiseks.

Osaline makse

- (61) Sunny Energy teatas ka, et võttis ühendust põhjenduses 27 osutatud kliendiga ja see arve tasuti täies ulatuses.
- (62) Komisjon võtab Sunny Energy astunud sammud teadmiseks, ehkki need toimusid pärast seda, kui komisjon oli probleemi märganud.

Müük liidus asuvast laost

- (63) Sunny Energy teatas ka, et on valmis lõpetama „muude toodete” müügi põhjenduses 25 osutatud liidus asuvast tollilaost, et vältida võimalikku ristkompenseerimise ohtu.
- (64) Komisjon järeldas, et ehkki see kohustus vähendaks ristkompenseerimise ohtu, ei oleks võimalik selle täitmist kontrollida. Peale selle ei võimalda need kohustused lahendada tuvastatud kaubandusstruktuuri probleemi, mis on kestnud pikka aega.

iii) Muude huvitatud isikute märkused

- (65) Üks huvitatud isik väitis, et Chint Solar ja Sunny Energy on müünud vaatlusalust toodet süstemaatiliselt minimaalsest impordihinnast odavamalt või sellest muul viisil kõrvale hoidnud. See huvitatud isik kutsus üles nende äriühingute hinnakohustust tühistama.
- (66) Peale selle väitis see huvitatud isik, et hinnakohustusest välja jäetud äriühingute arv kinnitab turu kogemust, et hinnakohustust on suures ulatuses rikutud.

- (67) Komisjon juhib tähelepanu sellele, et huvitatud isiku esildis sisaldab põhjendamata oletusi. Komisjoni järelevalve ei ole tuvastanud süsteemseid rikkumisi, mis oleks toime pandud suurema hulga eksportivate tootjate või CCCME poolt.

iv) **Kokkuvõte**

- (68) Seepärast jääb komisjon oma järelduste juurde, et Chint Solari ja Sunny Energy on hinnakohustust rikkunud.

H. HINNAKOHUSTUSE HEAKSKIIDU TÜHISTAMINE JA LÕPLIKE TOLLIMAKSUDE KEHTESTAMINE

- (69) Seega on komisjon kooskõlas dumpinguvastase alusmääruse artikli 8 lõigetega 7 ja 9, subsiidiumivastase alusmääruse artikli 13 lõigetega 7 ja 9 ning hinnakohustuse tingimustega jõudnud järeldusele, et äriühingute Chint Solar ja Sunny Energy hinnakohustusele antud heakskiit tuleb tühistada.
- (70) Vastavalt dumpinguvastase alusmääruse artikli 8 lõikele 9 ja subsiidiumivastase alusmääruse artikli 13 lõikele 9 kohaldatakse rakendusmääruse (EL) nr 1238/2013 artikliga 1 kehtestatud lõplikku dumpinguvastast tollimaksu ja rakendusmääruse (EL) nr 1239/2013 artikliga 1 kehtestatud lõplikku tasakaalustavat tollimaksu automaatselt HRVst pärit või sealt saadetud vaatlusaluse sellise toote impordi suhtes, mille tootja on Chint Solar (TARICi lisakood: B810) ja Sunny Energy (TARICi lisakood: B825) alates käesoleva määruse jõustumise päevast.
- (71) Teavitamise eesmärgil on käesoleva määruse lisas esitatud tabelis loetletud need eksportivad tootjad, kelle hinnakohustusele rakendusotsusega 2014/657/EL antud heakskiit ei muutu,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Tühistatakse hinnakohustuse heakskiit, mis on antud aasta rakendusotsusega 2013/707/EL äriühingutele i) Chint Solar (Zhejiang) Co. Ltd ja temaga seotud äriühingud Euroopa Liidus (TARICi lisakood B810) ja ii) Hangzhou Zhejiang University Sunny Energy Science and Technology Co. Ltd ja Zhejiang Jinbest Energy Science and Technology Co. Ltd (TARICi lisakood B825).

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. november 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

Äriühingute loetelu

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
Jiangsu Aide Solar Energy Technology Co. Ltd	B798
Alternative Energy (AE) Solar Co., Ltd	B799
Anhui Chaoqun Power Co., Ltd	B800
Anji DaSol Solar Energy Science & Technology Co., Ltd	B802
Anhui Schutten Solar Energy Co. Ltd Quanjiao Jingkun Trade Co., Ltd	B801
Anhui Titan PV Co. Ltd	B803
Xi'an SunOasis (Prime) Company Limited TBEA SOLAR CO. LTD XINJIANG SANG'O SOLAR EQUIPMENT	B804
Changzhou NESL Solartech Co., Ltd	B806
Changzhou Shangyou Lianyi Electronic Co., Ltd	B807
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd Trina Solar (Changzhou) Science & Technology Co. Ltd Changzhou Youze Technology Co., Ltd Trina Solar Energy (Shanghai) Co. Ltd Yancheng Trina Solar Energy Technology Co. Ltd	B791
CHINALAND SOLAR ENERGY CO. LTD	B808
ChangZhou EGing Photovoltaic Technology Co. Ltd	B811
CIXI CITY RIXING ELECTRONICS CO. LTD ANHUI RINENG ZHONGTIAN SEMICONDUCTOR DEVELOPMENT CO. LTD HUOSHAN KEBO ENERGY & TECHNOLOGY CO. LTD	B812
CNPV Dongying Solar Power Co., Ltd	B813
CSG PVtech Co., Ltd	B814
China Sunergy (Nanjing) Co., Ltd CEEG Nanjing Renewable Energy Co., Ltd CEEG (Shanghai) Solar Science Technology Co., Ltd China Sunergy (Yangzhou) Co. Ltd China Sunergy (Shanghai) Co. Ltd	B809

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
Delsolar (Wujiang) Ltd	B792
Dongfang Electric (Yixing) MAGI Solar Power Technology Co., Ltd	B816
EOPLLY New Energy Technology Co., Ltd SHANGHAI EBEST SOLAR ENERGY TECHNOLOGY CO. LTD JIANGSU EOPLLY IMPORT & EXPORT CO. LTD	B817
Era Solar Co. Ltd	B818
GD Solar Co., Ltd	B820
Greenway Solar-Tech (Shanghai) Co., Ltd Greenway Solar-Tech (Huaian) Co. Ltd	B821
Konca Solar Cell Co., Ltd Suzhou GCL Photovoltaic Technology Co., Ltd Jiangsu GCL Silicon Material Technology Development Co., Ltd Jiangsu Zhongneng Polysilicon Technology Development Co. Ltd GCL-Poly (Suzhou) Energy Limited GCL-Poly Solar Power System Integration (Taicang) Co. Ltd GCL SOLAR POWER (SUZHOU) LIMITED	B850
Guodian Jintech Solar Energy Co., Ltd	B822
Hangzhou Bluesun New Material Co. Ltd	B824
Hanwha SolarOne (Qidong) Co., Ltd	B826
Hengdian Group DMEGC Magnetics Co., Ltd	B827
HENGJI PV-TECH ENERGY CO. LTD	B828
Himin Clean Energy Holdings Co., Ltd	B829
Jetion Solar (China) Co., Ltd Junfeng Solar (Jiangsu) Co. Ltd Jetion Solar (Jiangyin) Co. Ltd	B830
Jiangsu Green Power PV Co., Ltd	B831
Jiangsu Hosun Solar Power Co., Ltd	B832
Jiangsu Jiasheng Photovoltaic Technology Co., Ltd	B833
Jiangsu Runda PV Co., Ltd	B834
Jiangsu Sainty Photovoltaic Systems Co., Ltd Jiangsu Sainty Machinery Imp. And Exp. Corp. Ltd	B835

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
Jiangsu Seraphim Solar System Co., Ltd	B836
Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Technology Co., Ltd Changzhou Shunfeng Photovoltaic Materials Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Electronic Power Co. Ltd	B837
Jiangsu Sinski PV Co., Ltd	B838
Jiangsu Sunlink PV Technology Co. Ltd	B839
Jiangsu Zhongchao Solar Technology Co. Ltd	B840
Jiangxi Risun Solar Energy Co. Ltd	B841
Jiangxi LDK Solar Hi-Tech Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Nanchang) Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Suzhou) Co. Ltd	B793
Jiangyin Hareon Power Co. Ltd Hareon Solar Technology Co. Ltd Taicang Hareon Solar Co. Ltd Hefei Hareon Solar Technology Co. Ltd Jiangyin Xinhui Solar Energy Co. Ltd Altusvia Energy (Taicang) Co. Ltd	B842
Jiangyin Shine Science and Technology Co. Ltd	B843
JingAo Solar Co. Ltd Shanghai JA Solar Technology Co. Ltd JA Solar Technology Yangzhou Co. Ltd Hefei JA Solar Technology Co. Ltd Shanghai JA Solar PV Technology Co. Ltd	B794
Jinko Solar Co. Ltd Jinko Solar Import and Export Co. Ltd ZHEJIANG JINKO SOLAR CO. LTD ZHEJIANG JINKO SOLAR TRADING CO. LTD	B845
Jinzhou Yangguang Energy Co. Ltd Jinzhou Huachang Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Jinmao Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Rixin Silicon Materials Co. Ltd Jinzhou Youhua Silicon Materials Co. Ltd	B795
Juli New Energy Co. Ltd	B846

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
Jumao Photonic (Xiamen) Co. Ltd	B847
King-PV Technology Co. Ltd	B848
Kinve Solar Power Co. Ltd (Maanshan)	B849
Lightway Green New Energy Co. Ltd Lightway Green New Energy(Zhuozhou) Co. Ltd	B851
MOTECH (SUZHOU) RENEWABLE ENERGY CO. LTD	B852
Nanjing Daqo New Energy Co. Ltd	B853
NICE SUN PV CO. LTD LEVO SOLAR TECHNOLOGY CO. LTD	B854
Ningbo Huashun Solar Energy Technology Co. Ltd	B856
Ningbo Jinshi Solar Electrical Science & Technology Co. Ltd	B857
Ningbo Komaes Solar Technology Co. Ltd	B858
Ningbo Osda Solar Co. Ltd	B859
Ningbo Qixin Solar Electrical Appliance Co. Ltd	B860
Ningbo South New Energy Technology Co. Ltd	B861
Ningbo Sunbe Electric Ind Co. Ltd	B862
Ningbo Ulica Solar Science & Technology Co. Ltd	B863
Perfectenergy (Shanghai) Co. Ltd	B864
Perlight Solar Co. Ltd	B865
Phono Solar Technology Co. Ltd Sumec Hardware & Tools Co. Ltd	B866
RISEN ENERGY CO. LTD	B868
SHANDONG LINUO PHOTOVOLTAIC HI-TECH CO. LTD	B869
SHANGHAI ALEX SOLAR ENERGY SCIENCE & TECHNOLOGY CO. LTD SHANGHAI ALEX NEW ENERGY CO. LTD	B870
Shanghai BYD Co. Ltd BYD(Shangluo)Industrial Co. Ltd	B871

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
Shanghai Chaori Solar Energy Science & Technology Co. Ltd Shanghai Chaori International Trading Co. Ltd	B872
Propsolar (Zhejiang) New Energy Technology Co. Ltd Shanghai Propsolar New Energy Co. Ltd	B873
SHANGHAI SHANGHONG ENERGY TECHNOLOGY CO. LTD	B874
SHANGHAI SOLAR ENERGY S&T CO. LTD Shanghai Shenzhou New Energy Development Co. Ltd Lianyungang Shenzhou New Energy Co. Ltd	B875
Shanghai ST Solar Co. Ltd Jiangsu ST Solar Co. Ltd	B876
Shenzhen Sacred Industry Co.Ltd	B878
Shenzhen Topray Solar Co. Ltd Shanxi Topray Solar Co. Ltd Leshan Topray Cell Co. Ltd	B880
Sopray Energy Co. Ltd Shanghai Sopray New Energy Co. Ltd	B881
SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD NINGBO SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD Ningbo Sun Earth Solar Energy Co. Ltd	B882
SUZHOU SHENGLONG PV-TECH CO. LTD	B883
TDG Holding Co. Ltd	B884
Tianwei New Energy Holdings Co. Ltd Tianwei New Energy (Chengdu) PV Module Co. Ltd Tianwei New Energy (Yangzhou) Co. Ltd	B885
Wenzhou Jingri Electrical and Mechanical Co. Ltd	B886
Shanghai Topsolar Green Energy Co. Ltd	B877
Shenzhen Sungold Solar Co. Ltd	B879
Wuhu Zhongfu PV Co. Ltd	B889
Wuxi Saijing Solar Co. Ltd	B890
Wuxi Shangpin Solar Energy Science and Technology Co. Ltd	B891
Wuxi Solar Innova PV Co. Ltd	B892

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
Wuxi Suntech Power Co. Ltd Suntech Power Co. Ltd Wuxi Sunshine Power Co. Ltd Luoyang Suntech Power Co. Ltd Zhenjiang Rietech New Energy Science Technology Co. Ltd Zhenjiang Ren De New Energy Science Technology Co. Ltd	B796
Wuxi Taichang Electronic Co. Ltd Wuxi Machinery & Equipment Import & Export Co. Ltd Wuxi Taichen Machinery & Equipment Co. Ltd	B893
Xi'an Huanghe Photovoltaic Technology Co. Ltd State-run Huanghe Machine-Building Factory Import and Export Corporation Shanghai Huanghe Fengjia Photovoltaic Technology Co. Ltd	B896
Xi'an LONGi Silicon Materials Corp. Wuxi LONGi Silicon Materials Co. Ltd	B897
Years Solar Co. Ltd	B898
Yingli Energy (China) Co. Ltd Baoding Tianwei Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hengshui Yingli New Energy Resources Co. Ltd Tianjin Yingli New Energy Resources Co. Ltd Lixian Yingli New Energy Resources Co. Ltd Baoding Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd Beijing Tianneng Yingli New Energy Resources Co. Ltd Yingli Energy (Beijing) Co. Ltd	B797
Yuhuan BLD Solar Technology Co. Ltd Zhejiang BLD Solar Technology Co. Ltd	B899
Yuhuan Sinosola Science & Technology Co.Ltd	B900
Zhangjiagang City SEG PV Co. Ltd	B902
Zhejiang Fengsheng Electrical Co. Ltd	B903
Zhejiang Global Photovoltaic Technology Co. Ltd	B904
Zhejiang Heda Solar Technology Co. Ltd	B905
Zhejiang Jiutai New Energy Co. Ltd Zhejiang Topoint Photovoltaic Co. Ltd	B906

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
Zhejiang Kingdom Solar Energy Technic Co. Ltd	B907
Zhejiang Koly Energy Co. Ltd	B908
Zhejiang Mega Solar Energy Co. Ltd Zhejiang Fortune Photovoltaic Co. Ltd	B910
Zhejiang Shuqimeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B911
Zhejiang Shinew Photoelectronic Technology Co. Ltd	B912
Zhejiang Sunflower Light Energy Science & Technology Limited Liability Company Zhejiang Yauchong Light Energy Science & Technology Co. Ltd	B914
Zhejiang Sunrupu New Energy Co. Ltd	B915
Zhejiang Tianming Solar Technology Co. Ltd	B916
Zhejiang Trunsun Solar Co. Ltd Zhejiang Beyondsun PV Co. Ltd	B917
Zhejiang Wanxiang Solar Co. Ltd WANXIANG IMPORT & EXPORT CO LTD	B918
Zhejiang Xiongtai Photovoltaic Technology Co. Ltd	B919
ZHEJIANG YUANZHONG SOLAR CO. LTD	B920
Zhongli Talesun Solar Co. Ltd	B922

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2015/2019,**11. november 2015,****millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 ⁽¹⁾,

võttes arvesse komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmäärust (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga ⁽²⁾, eriti selle artikli 136 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Rakendusmääruses (EL) nr 543/2011 on sätestatud vastavalt mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay vooru tulemustele kriteeriumid, mille alusel kehtestab komisjon kolmandatest riikidest importimisel kõnealuse määruse XVI lisa A osas sätestatud toodete ja ajavahemike kohta kindlad impordiväärtused.
- (2) Iga turustuspäeva kindel impordiväärtus on arvutatud rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikli 136 lõike 1 kohaselt, võttes arvesse päevaandmete erinevust. Seetõttu peaks käesolev määrus jõustuma selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesoleva määruse lisas määratakse kindlaks rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikliga 136 ette nähtud kindlad impordiväärtused.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. november 2015

*Komisjoni nimel**presidendi eest**põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektor*

Jerzy PLEWA

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

⁽²⁾ ELT L 157, 15.6.2011, lk 1.

LISA

Kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

(eurot 100 kg kohta)		
CN-kood	Kolmanda riigi kood ⁽¹⁾	Kindel impordiväärtus
0702 00 00	AL	50,7
	MA	68,0
	MK	50,7
	ZZ	56,5
0707 00 05	AL	80,9
	JO	229,9
	MA	183,4
	TR	153,7
0709 93 10	ZZ	162,0
	MA	103,9
	TR	148,5
	ZZ	126,2
0805 20 10	CL	170,3
	MA	76,8
	PE	166,7
	TR	83,5
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	ZZ	124,3
	CL	184,7
	PE	147,1
	TR	68,7
0805 50 10	ZA	95,1
	ZZ	123,9
	TR	99,9
	ZZ	99,9
0806 10 10	BR	306,7
	EG	224,2
	PE	300,3
	TR	171,8
0808 10 80	ZZ	250,8
	AR	145,7
	CA	163,3
	CL	81,2
	MK	29,8
	NZ	117,4
	US	146,9
	ZA	213,7
	ZZ	128,3

(eurot 100 kg kohta)		
CN-kood	Kolmanda riigi kood ⁽¹⁾	Kindel impordiväärtus
0808 30 90	BA	73,9
	CN	83,9
	TR	126,3
	XS	80,0
	ZZ	91,0

⁽¹⁾ Riikide nomenklatuur on sätestatud komisjoni 27. novembri 2012. aasta määruses (EL) nr 1106/2012, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 471/2009 (mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega) seoses riikide ja territooriumide nomenklatuuri ajakohastamisega (ELT L 328, 28.11.2012, lk 7). Kood „ZZ” tähistab „muud päritolu”.

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2015/2020,

26. oktoober 2015,

millega delegeeritakse nõukogu peasekretärile volitused reisilubade väljastamiseks Euroopa Ülemkogu ja nõukogu liikmetele, Euroopa Ülemkogu ja nõukogu ametnikele ning muudele teenistujatele ning samuti määruse (EL) nr 1417/2013 II lisas sätestatud eritaotlejatele, ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2005/682/EÜ, Euratom

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 240 lõike 2 teist lõiku,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud Euroopa Liidu privileegide ja immuuniteetide protokolli nr 7 ning eriti selle artikli 6 esimest lõiku

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 235 lõikele 4 ja artikli 240 lõike 2 esimesele lõigule peab nõukogu peasekretariaat abistama nii Euroopa Ülemkogu kui ka Euroopa Liidu Nõukogu.
- (2) Vastavalt protokolli nr 7 artikli 6 esimesele lõigule on Euroopa Ülemkogu eesistuja ja ametis oleva nõukogu eesistuja ülesanne väljastada reisilube oma institutsioonide liikmetele ja ametnikele ning oma institutsioonide muudele teenistujatele tingimustel, mis on sätestatud nõukogu määrusega (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68 ⁽¹⁾ kehtestatud Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjades ning liidu muude teenistujate teenistustingimustes.
- (3) Nõukogu määruses (EL) nr 1417/2013 ⁽²⁾ sätestatakse liidu institutsioonide liikmetele, ametnikele ja muudele liidu teenistujatele ning kõnealuse määruse II lisas osutatud eritaotlejatele reisiluba väljastamise vorm, kohaldamisala ja tingimused.
- (4) Vastavalt määruse (EL) nr 1417/2013 artikli 1 lõikele 1 võib kõnealuse määruse II lisa kohastele eritaotlejatele väljastada reisiluba üksnes liidu huvides erandlikel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.
- (5) Euroopa Ülemkogu eesistuja ja ametis olev nõukogu eesistuja peaksid delegeerima oma vastavad volitused nõukogu peasekretärile.
- (6) Nõukogu otsus 2005/682/EÜ, Euratom ⁽³⁾ tuleks kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Protokolli nr 7 artikli 6 esimese lõigu kohaselt Euroopa Ülemkogu eesistujale ja ametis olevale nõukogu eesistujale antud volitusi väljastada reisilube oma institutsioonide liikmetele ja ametnikele ning Euroopa Ülemkogu ja nõukogu muudele teenistujatele, samuti määruse (EL) nr 1417/2013 II lisas osutatud eritaotlejatele, täidab nõukogu peasekretär.

⁽¹⁾ Nõukogu 29. veebruari 1968. aasta määrus (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjad ja muude teenistujate teenistustingimused ning komisjoni ametnike suhtes ajutiselt kohaldatavad erimeetmed (EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1417/2013, millega kehtestatakse Euroopa Liidu väljastatava reisiluba (*laissez-passer*) vorm (ELT L 353, 28.12.2013, lk 26).

⁽³⁾ Nõukogu 20. septembri 2005. aasta otsus 2005/682/EÜ, Euratom, millega delegeeritakse asepeasekretärile volitused reisilubade väljastamiseks nõukogu peasekretariaadi ametnikele (ELT L 258, 4.10.2005, lk 4).

Peasekretäril on õigus delegeerida nimetatud kohustused haldusküsimuste peadirektorile.

Artikkel 2

Otsus 2005/682/EÜ, Euratom tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Luxembourg, 26. oktoober 2015

Nõukogu nimel

eesistuja

C. DIESCHBOURG

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2015/2021,**10. november 2015,****millega määratakse kindlaks Maailma Kaubandusorganisatsiooni ministrite konverentsil Euroopa Liidu nimel võetav seisukoht Libeeria Vabariigi Maailma Kaubandusorganisatsiooniga ühinemise kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91, artikli 100 lõiget 2 ning artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) 13. juunil 2007. aastal esitas Libeeria Vabariigi valitsus Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamist käsitleva Marrakechi lepingu („Marrakechi leping”) XII artikli kohaselt taotluse kõnealuse lepinguga ühinemiseks.
- (2) 18. detsembril 2007. aastal moodustati Libeeria Vabariigi ühinemist käsitlev töörühm, et jõuda kokkuleppele ühinemistingimustes, mis oleksid vastuvõetavad nii Libeeria Vabariigile kui ka kõigile Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) liikmetele.
- (3) Komisjon pidas liidu nimel läbirääkimisi turu avamisega seotud mitmesuguste Libeeria Vabariigi võetavate kohustuste üle, mis on kooskõlas WTO peanõukogu suunistega vähim arenenud riikide ühinemise kohta ja mis rahuldaksid liidu nõudmisi, võttes arvesse kahepoolseid kaubandussuhteid Libeeria Vabariigiga ELi-AKV partnerluse raames.
- (4) Nimetatud kohustused on nüüd kirja pandud Libeeria Vabariigi WTOga ühinemise protokollis („ühinemise protokoll”).
- (5) Ühinemisel WTOga on eeldatavasti positiivne ja kestav mõju Libeeria Vabariigi majandusreformidele ja jätkusuutlikule arengule.
- (6) Seepärast tuleks ühinemisprotokoll heaks kiita.
- (7) Marrakechi lepingu XII artiklis on sätestatud, et ühinemistingimustes lepivad kokku ühinev riik ja WTO ning WTO poolt kiidab ühinemistingimused heaks WTO ministrite konverents. Nimetatud lepingu IV artikli lõikes 2 on ette nähtud, et ministrite konverentsi istungite vaheaegadel täidab selle ülesandeid WTO peanõukogu.
- (8) Seepärast on asjakohane määrata kindlaks liidu nimel WTO ministrite konverentsil võetav seisukoht Libeeria Vabariigi ühinemise kohta WTOga,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liit võtab Maailma Kaubandusorganisatsiooni ministrite konverentsil seisukoha, et Libeeria Vabariigi ühinemine Maailma Kaubandusorganisatsiooniga tuleb heaks kiita.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Brüssel, 10. november 2015

Nõukogu nimel

eesistuja

P. GRAMEGNA

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2015/2022,**10. november 2015,****millega muudetakse kohaldamisaja osas otsust 2008/866/EÜ erakorraliste meetmete kohta, millega peatatakse inимtoiduks ettenähtud kahepoolmeliste molluskite import Peruust***(teatavaks tehtud numbri C(2015) 7669 all)***(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrust (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 53 lõike 1 punkti b alapunkti i,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 178/2002 on sätestatud põhimõtted, mis käsitlevad toitu ja sööta üldiselt ning eelkõige toidu ja sööda ohutust liidus ja liikmesriikides. Sellega on ette nähtud kiireloomulised meetmed juhuks, kui ilmneb, et kolmandast riigist imporditud toit või sööt võib tõsiselt ohustada inimeste või loomade tervist või keskkonda ning seda riski ei saa rahuldavalt ohjata asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide võetavate meetmete abil.
- (2) Komisjoni otsus 2008/866/EÜ ⁽²⁾ võeti vastu pärast A-hepatiidi puhangut inimestel seoses Peruust imporditud ning A-hepatiidi viirusesse nakatunud kahepoolmeliste molluskite tarbimisega. Kõnealust otsust kohaldati esialgu kuni 31. märtsini 2009, kuid komisjoni rakendusotsusega 2014/874/EL ⁽³⁾ pikendati kohaldamisaja kuni 30. novembrini 2015.
- (3) Peruu pädeval asutusel paluti esitada piisav garantii, et puudused, mis tehti kindlaks elusatel kahepoolmelistel molluskitel viiruse avastamiseks loodud seiresüsteemis, on kõrvaldatud. Kaitsemeetmete kohaldamist tuleb pikendada, kuni Peruu pädevate asutuste võetud parandusmeetmete tõhusus on välja selgitatud. Seireprogrammi tulemuste põhjal ei saa komisjon praegu järeldada, et teatavate kahepoolmeliste molluskite puhul praegu Peruuus kehtiv kontrollisüsteem ja seirekava suudab pakkuda liidu õigusaktidega nõutud garantiid.
- (4) Seepärast tuleks otsuse 2008/866/EÜ kohaldamisajaga vastavalt muuta.
- (5) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsuse 2008/866/EÜ artiklis 5 asendatakse kuupäev „30. november 2015” kuupäevaga „30. novembrini 2017”.

⁽¹⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni otsus 2008/866/EÜ, 12. november 2008, erakorraliste meetmete kohta, millega peatatakse inимtoiduks ettenähtud kahepoolmeliste molluskite import Peruust (ELT L 307, 18.11.2008, lk 9).

⁽³⁾ Komisjoni rakendusotsus 2014/874/EL, 3. detsember 2014, millega muudetakse kohaldamisaja osas otsust 2008/866/EÜ erakorraliste meetmete kohta, millega peatatakse inимtoiduks ettenähtud kahepoolmeliste molluskite import Peruust (ELT L 349, 5.12.2014, lk 63).

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 10. november 2015

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Vytenis ANDRIUKAITIS

III

(Muud aktid)

EUROOPA MAJANDUSPIIRKOND

EFTA JÄRELEVALVEAMETI OTSUS

nr 273/14/COL,

9. juuli 2014,

**Scandinavian Airlinesi rahastamise kohta uue korduvkasutusega laenulimiidi kaudu (Norra)
[2015/2023]**

EFTA JÄRELEVALVEAMET (edaspidi „amet“),

VÖTTES ARVESSE Euroopa Majanduspiirkonna lepingut (edaspidi „EMP leping“), eriti selle artikleid 61 ja 109 ning protokolle nr 26 ja 27,

VÖTTES ARVESSE EFTA riikide vahel järelevalveameti ja kohtu asutamise kohta sõlmitud lepingut (edaspidi „järelevalve- ja kohtuleping“), eriti selle artiklit 24,

VÖTTES ARVESSE järelevalve- ja kohtulepingu protokoll nr 3 (edaspidi „protokoll nr 3“), eriti selle I osa artikli 1 lõiget 2 ja II osa artikli 7 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

I. ASJAOLUD

1. MENETLUS

- (1) 2012. aasta oktoobri lõpus teatasid Norra, Taani ja Rootsi (edaspidi kõik koos „asjaomased riigid“) ametile ja Euroopa Komisjonile (edaspidi „komisjon“) mitteametlikult oma kavatsusest osaleda uues korduvkasutusega laenulimiidis (edaspidi „uus laenulimiit“) Scandinavian Airlinesi (edaspidi „SAS“, „SASi kontsern“ või „ettevõtja“) kasuks. 12. novembril 2012 otsustasid asjaomased riigid uues laenulimiidis osaleda, ehkki nad ei olnud ametit sellest meetmest ametlikult teavitanud.
- (2) 5. veebruaril 2013 sai amet odavlennufirmasid esindava assotsiatsiooni (European Low Fares Airline Association – ELFAA) kaebuse asjaomaste riikide osalemise kohta uues korduvkasutusega laenulimiidis. 18. veebruari 2013. aasta kirjaga palus amet Norra ametiasutustel esitada oma märkused kaebuse ja ebaseaduslikku riigiabi käsitlevate väidete kohta.
- (3) Norra ametiasutused vastasid 25. märtsi 2013. aasta kirjaga. 6. juuni 2013. aasta kirjaga esitasid nad täiendavat teavet.
- (4) 19. juuni 2013. aasta otsusega nr 259/13/COL algatas amet ametliku uurimismenetluse SASile uue laenulimiidi kaudu võimaliku ebaseadusliku abi andmise kohta (edaspidi „menetluse algatamise otsus“). Menetluse algatamise otsus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ja selle juurde kuuluvas EMP kaasandes ⁽¹⁾. Otsuse kohta esitasid märkusi Norra ametiasutused, SASi kontsern ja Foundation Asset Management Sweden AB (edaspidi „FAM“) ⁽²⁾. 6. novembril 2013 edastas amet SASi kontserni ja FAMi tähelepanekud Norra ametiasutustele, andes neile võimaluse vastata. 6. detsembri 2013. aasta kirjas märkisid Norra ametiasutused, et neil ei ole SASi kontserni ja FAMi tähelepanekute kohta märkusi.

⁽¹⁾ ELT C 290, 5.10.2013, lk 9 (parandus).⁽²⁾ FAM on Knut ja Alice Wallenbergi fondi varade haldamise eest vastutav ettevõtte.

- (5) 25. veebruari 2014. aasta kirjaga palus amet Norra ametiasutustelt lisateavet. See esitati 27. märtsi 2014. aasta kirjaga.
- (6) 6. märtsi 2014. aasta kirjaga teatasid Norra ametiasutused ametile, et SAS oli otsustanud uue laenulemiidi tühistada ja uurida omakapitali suurendamiseks muid võimalusi. Tühistamine jõustus 4. märtsil 2014.
- (7) Vastavalt Euroopa Majanduspiirkonna lepingu (edaspidi „EMP leping“) artikli 109 lõikele 1 koostoimes EFTA riikide vahelise järelevalveameti ja kohtu asutamise lepingu artikliga 24 on ameti pädevuses hinnata, kas Norra on täitnud EMP lepingu tingimusi. Teisalt on komisjonil ainupädevus hinnata, kas Taani ja Rootsi on järginud Euroopa Liidu toimimise lepingu sätteid. Peale selle peavad amet ja komisjon EMP lepingu artikli 109 lõike 2 ja protokolli nr 27 alusel tegema dokumentide ühtse kohaldamise tagamiseks kogu Euroopa Majanduspiirkonnas koostööd, vahetama teavet ja pidama teineteisega nõu järelevalvepoliitika küsimustes ja üksikjuhtude teemal.
- (8) Võttes arvesse esitatud asjaolusid ja mõlema institutsiooni paralleelset pädevust käesolevas juhtumis, tegi amet enne käesoleva otsuse vastuvõtmist koostööd ja pidas nõu komisjoniga.

2. SKANDINAAVIA LENNUTRANSPOORDITURG

- (9) Ajavahemikul 2001–2011 kasvas Skandinaavia lennutransporditurg, mis hõlmab Taanit, Rootsit, Soomet ja Norrat, pakutavate istekohtkilomeetrite ⁽³⁾ arvestuses teadaolevalt 126 %. Pääaegu kogu Skandinaavia lühilennuturu kasvu taga olid odavlennuettevõtjad, eeskätt Norwegian Air Shuttle ja Ryanair. Odavlennuettevõtjad tagasid vaadeldaval ajavahemikul hinnanguliselt lausa 90 % kasvust ⁽⁴⁾.
- (10) Vaatamata odavlennuettevõtjate osatähtsuse kasvule on kõige suurem lennuettevõtja Skandinaavia turul endiselt SAS, kelle turuosa moodustas 2011. aastal hinnanguliselt 35,6 %, mis on kaugelt väiksem kui üle 50 % küündinud kümne aasta tagune tippnäitaja. Norwegian Air Shuttle ja Ryanair hõlmasid asjaomasel aastal turust vastavalt 18,7 % ja 6,8 %.

3. ABISAAJA

- (11) SAS on asjaomaste riikide juhtiv lennutranspordiettevõtja, suurim lennuettevõtja Skandinaavias ja suuruselt kaheksas lennuettevõtja Euroopas. Ta kuulub ka Star Alliance'i asutajaliikmete hulka. Scandinaavia Airlinesi, Widerøe ⁽⁵⁾ ja Blue 1 hõlmava lennunduskontserni peakontor asub Stockholmis ning selle peamine Euroopa ja mandritevaheliste lendude keskus on Kopenhaageni lennujaam. 2013. aastal vedas SAS umbes 28 miljonit reisijat ja sai tulu ligikaudu 42 miljardit Rootsi krooni.
- (12) SAS kuulub praegu 50 % ulatuses järgmistele asjaomastele riikidele: Rootsi (21,4 %), Taani (14,3 %) ja Norra (14,3 %). Suurim eraaktsionär on Knut ja Alice Wallenbergi fond (edaspidi „KAW“) 7,6 % aktsiaosalusega, ülejäänud aktsionäride omanduses on kuni 1,5 % aktsiakapitalist.

Tabel 1

SAS AB suurimad aktsionärid 31. märtsi 2012. aasta seisuga ⁽¹⁾

Aktsionär	Kokku (%)
Rootsi valitsus	21,4
Taani valitsus	14,3

⁽³⁾ Pakutav istekohtkilomeeter on ühik, millega mõõdetakse lennuettevõtja reisijateveo mahtu lennu kohta. See võrdub pakutavate istekohtade arvu ja lennatud kilomeetrite arvu korrutisega.

⁽⁴⁾ Allikas: <http://www.airlineleader.com/regional-focus/nordic-region-heats-up-as-all-major-players-overhaul-their-strategies>.

⁽⁵⁾ Vt joonealune märkus 11 ja põhjendus 29, milles käsitletakse Widerøe aktsiate müüki 80 % ulatuses.

Aksionär	Kokku (%)
Norra valitsus	14,3
Knut ja Alice Wallenbergi fond	7,6
Försäkringsaktiebolaget, Avanza Pension	1,5
A.H Värdepapper AB	1,4
Unionen	1,4
Taani keskpank	1,4
Robur Försäkring	0,9
Ponderus Försäkring	0,8
Andra AP-fonden	0,5
Tredje AP-fonden	0,5
SSB+TC Ledning Omnibus FD No OM79	0,5
Nordnet Pensionsförsäkring AB	0,4
Swedbank Robur Sverigefond	0,4
Swedbank Robur Sverigefond Mega	0,3
JPM Chase NA	0,3
AMF Aktiefond Småbolag	0,3
JP Morgan Bank	0,3
KPA Pensionsförsäkring AB	0,2
Nomura International	0,2

(¹) Allikas: <http://www.sasgroup.net/SASGroup/default.asp>.

- (13) SASi finantsseisund on olnud mitu aastat halb ja ajavahemikul 2008–2013 on kantud pidevalt kahju. 2012. aasta novembris langetas Standard and Poor's ettevõtja krediitireitingut tasemelt B– tasemele CCC+ (⁶). Majandusraskusi süvendasid suured kütusekulud ja ebakindel nõudlus turul.
- (14) Eeskätt nähtub ettevõtja aastaaruannetest, et ajavahemikul 2008–2012 oli SASil igal aastal märkimisväärne kahjum ja suur netofinantsvõlg.

(⁶) Standard and Poor'si viimased krediitireitingud SASi kohta on esitatud joonealuses märkuses 24.

Tabel 2

SASi peamised finantsnäitajad ajavahemikul 2007–2012 (miljonites Rootsi kroonides) ⁽¹⁾

	2007	2008	2009	2010	2011	2012 (jaan–okt)
Tulu	50 958	52 870	44 918	41 070	41 412	35 986
Netofinantsvõlg	1 231	8 912	6 504	2 862	7 017	6 549
Maksueelne kasum	1 044	– 969	– 3 423	– 3 069	– 1 629	– 1 245
Netotulu	636	– 6 360	– 2 947	– 2 218	– 1 687	– 985
Aastane rahavoog	– 1 839	– 3 084	– 1 741	868	– 1 243	– 1 018
Kasutatud kapitali tasuvus (ROCE), %	6,7	– 19,6	– 11,7	– 7,6	– 2,2	– 8,1
Omakapitali tasuvus pärast maksustamist, %	3,8	– 47,6	– 26,8	– 17,0	– 12,0	– 24,8
Intressimaksete kattevara suhtarv, %	1,8	– 5,3	– 4,4	– 1,9	– 0,6	– 1,6

⁽¹⁾ Allikas: ajavahemikku 2008–2012 käsitlevad SASi aastaaruanded, mis on kättesaadavad aadressil <http://www.sasgroup.net/SASGroup/default.asp>.

- (15) Halveneva finantsseisundi tõttu rakendas SAS 2009. ja 2010. aastal ulatuslikku kulukärpeprogrammi (strateegia „Core SAS”). Programmi elluviimise ajal oli SAS sunnitud oma kapitali aktsionäride abil suurendama, korraldades kaks eelisostuemissiooni: i) 6 miljardi Rootsi krooni ulatuses 2009. aasta aprillis ja ii) 5 miljardi Rootsi krooni ulatuses 2010. aasta mais ⁽⁷⁾.
- (16) SASi finantsraskused jõudsid haripunkti 2012. aastal, kui ettevõtja tutvustas uue põlvkonna äriplaani „4 Excellence Next Generation” (edaspidi „4XNG plaan”), mida lennuettevõtja juhtkond pidas SASi viimaseks võimaluseks ⁽⁸⁾. Lisaks anti 2012. aasta novembris meedias teada SASi võimalikust pankrotti minekust ⁽⁹⁾.

4. MEETME KIRJELDUS: UUS KORDUVKASUTUSEGA LAENULIMIIT 2012. AASTAL

- (17) Nagu teisedki lennuettevõtjad maailmas, on SAS kasutanud oma minimaalse likviidsustaseme säilitamiseks väliseid krediitvõimalusi. Alates 20. detsembrist 2006 tugines SAS korduvkasutusega laenulimiidile, mille kehtivus pidi lõppema 2013. aasta juunis (edaspidi „eelmine laenulimiit”). Eelmise laenulimiidi maht oli 366 miljonit eurot ja seda pakkusid vaid mõned pangad [...]. Limiit hõlmas ka mitmesuguseid finantstingimusi, [...].
- (18) 2011. aasta detsembris otsustas SASi juhtkond ettevõtja äritulemuste halvenemise tõttu eelmise laenulimiidi täies mahus kasutusele võtta. Pärast seda, kui SASi tüarettevõtja (Spanair) esitas 2012. aasta jaanuaris

⁽⁷⁾ 2009. ja 2010. aasta eelisostuemissioone on käsitlenud komisjoni otsuses menetluse SA. 29785 kohta (kättesaadav aadressil http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/249053/249053_1461974_61_2.pdf), mille puhul komisjon järeldas, et need ei hõlma riigiabi.

⁽⁸⁾ Vt seoses sellega SASi tegevjuhi väljaütlemist, mida Reuters tsiteeris 12. novembril 2012: „This truly is our” final call’ if there is to be a SAS in the future, „said Chief Executive after launching a new rescue plan for the airline which has not made a full-year profit since 2007” (See on tõepoolest meie viimane võimalus, kui SAS tulevikus üldse eksisteerib,” sõnas tegevjuht [...] pärast uue päästekava algatamist lennuettevõtja [...] jaoks, kes ei ole saanud aastakasumit alates 2007. aastast), kättesaadav aadressil <http://www.reuters.com/article/2012/11/12/uk-sas-idUSLNE8AB01O20121112>. Vt ka artikkel „SAS tops European airline critical list” (SAS on üks suurimates raskustes olevaid Euroopa lennuettevõtjaid), Financial Times, 13. november 2012, kättesaadav aadressil <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/fa1cbd88-2d87-11e2-9988-00144feabdc0.html#axzz2TSY5JHUH>.

⁽⁹⁾ Vt näiteks Reuters, 18. november 2012 (<http://www.reuters.com/article/2012/11/19/sas-idUSL5E8MI6IY20121119>), ja Financial Times, 19. november 2012 (<http://www.ft.com/intl/cms/s/0/43e37eba-322f-11e2-b891-00144feabdc0.html#axzz2TSY5JHUH>).

pankrotiavalduse, alustas SAS pankadega läbirääkimisi ja jõudis 15. märtsil 2012 tingimuste muutmises kokkuleppele. Tingimuste muutmine suurendas eelmise laenulemiidi kasutamise kulu, karmistas krediidi väljavõtmise tingimusi ning kohustas SASi tagama kogu kasutatud summa viivitamatu tagasimaksmise. Lisaks oli SAS kohustatud esitama kreditoridele rekapiitalseerimiskava, mille pidid kinnitama nõukogu ning põhiaktionärid, s.o asjaomased riigid ja KAW.

- (19) Rekapiitalseerimiskava tugines nn 4XNG plaanile, mida hakati välja töötama juba 2012. aasta alguses. 4XNG plaanis pakuti lahendusi ka muredele, mida [...] oli väljendanud 2012. aasta mais SASi senise äriplaani „4 Excellence“ („4X plaan“) kohta. SASi sõnul võimaldaks 4XNG äriplaani positsioneerida tal ennast majanduslikult iseseisva lennuettevõtjana. Plaanis esitati mitu finantseesmärki, mille SAS pidi majandusaastal 2014/2015 saavutama. Nende hulka kuulusid 8 % ületav intressi- ja maksueelne kasum, 20 % ületav finantsvalmiduse määr ja 35 % ületav omakapitali määr (omakapital/varad). 4XNG plaan pidi võimaldama SASil suurendada oma maksueelset kasumit umbes 3 miljardi Rootsi krooni võrra aastas, selle elluviimine oleks aga nõudnud ümberkorraldus- ja ühekordseid kulusid umbes 1,5 miljardi Rootsi krooni ulatuses.
- (20) 4XNG plaani lisaeesmärk oli valmistada ettevõtja ette alates 2013. aasta novembrist kehtima hakkavateks uuteks pensioniarvestuseeskirjadeks, mille puhul eeldati negatiivset mõju SASi kontserni omakapitalile. Lisaks sisaldas plaan kohustust viia lõpule varade võõrandamis- ja rahastamiskava, mis hõlmas kokku ligikaudu 3 miljardi Rootsi krooni ulatuses võimalikku netorahatulu. Varade võõrandamine hõlmas: ⁽¹⁰⁾ i) tütarettevõtja, Norras tegutseva piirkondliku lennuettevõtja Widerøe müüki; ⁽¹¹⁾ ii) [...] tehtud vähemusosalusega investeringu müüki; lennujaamaga seotud kinnisvara omandiõiguste müüki; iv) maapealse teeninduse allhanget; ⁽¹²⁾ v) lennukimootorite müüki; ⁽¹³⁾ vi) [...] seotud müügi- ja tagatisrenditehingut või muud finantstehingut; vii) juhtimissüsteemide ja kõnekeskuste allhanget ⁽¹⁴⁾ ning viii) kolme Q400 tüüpi õhusõiduki müüki või tagatud rahastamist.
- (21) Norra rõhutas 4XNG plaani puhul selle isemajandavat iseloomu, mis tähendab, et SAS teeniks oma tehingute ja mittepõhivara võõrandamisega piisavalt, et rahastada 4XNG plaani elluviimise algkulusid. Siiski oli SAS mures selle pärast, milline on investorite suhtumine 4XNG plaani elluviimise suurte algkulude tõttu nõrgenevasse likviidsuspositsiooni. Seepärast palus SAS eelmise laenulemiidi pikendamist koos uue, asjaomaste riikide ja KAWi toetatud laenulemiidi kehtestamisega. Ta väitis sealjuures, et ei eelmist (pikendatud) laenulemiiti ega ka uut laenulemiiti ei hakata kasutama.
- (22) Uue laenulemiidi teemalisi arutelusid alustati 4. juunil 2012 ⁽¹⁵⁾. Esialgu nõudsid eelmise laenulemiidi raames laenu andnud pangad kooskõlas rekapiitalseerimiskavaga (vt punkt 18), et asjaomased riigid pakuksid veel kord omakapitali, nt korraldaksid eelisostuemissiooni, sest nad ei soovinud uut laenulemiiti ise toetada. Asjaomased riigid lükkasid aga selle idee tagasi.
- (23) Pärast mõningaid läbirääkimisi kiitsid pangad heaks uue laenulemiidi, mille pidid sisse seadma asjaomased riigid ja KAW ning mis pidi olema struktureeritud rangelt võrdsetel alustel ilma allutatuse ja ebaproportsionaalsete õigusteta tagatisele. Tuleb märkida, et uue laenulemiidi maht pidi esialgu olema [3–6] miljardit Rootsi krooni, samal ajal kui olemasoleva tagatise maht oli üksnes [1–4] miljardit Rootsi krooni. 22. oktoobril 2012 vähendati uue laenulemiidi mahtu lõpuks 3,5 miljardile Rootsi kroonile (umbes 400 miljonit eurot).
- (24) Asjaomaste riikide ja KAWi kõrval eraldasid uue laenulemiidi jaoks vahendeid samad pangad, kes tegid seda eelmise laenulemiidi raames (v.a üks pank) ⁽¹⁶⁾. 50 % uuest laenulemiidist tagasid asjaomased riigid võrdeliselt oma aktsiasosalusega SASis ning ülejäänud 50 % pangad ja KAW. Asjaomased riigid ja KAW osalesid uues laenulemiidis pankadega samadel alustel (tasud, intressimäärad, tingimused).

⁽¹⁰⁾ Norra ametiasutuste esitatud teabe kohaselt eemaldati kavandatud võõrandamise lõppnimekirjast [...] müük, sest valitses suur ebakindlus müügi ajastuse ja tuluteenimise suhtes.

⁽¹¹⁾ 20. mail 2013 teatas SAS, et on sõlminud kokkuleppe, millega ta müüb 80 % oma Widerøe aktsiatest ühele investorite rühmale. SAS säilitab 20 % Widerøe aktsiasalusest, kuid tal on võimalus kogu omandiõigus 2016. aastal üle anda. Vt <http://mb.cision.com/Main/290/9410155/119539.pdf>.

⁽¹²⁾ SAS müüs 10 % oma maapealse teeninduse ettevõtja osalusest Swissportile. Müük jõustus 1. novembril 2013. Läbirääkimised on praegu peatatud, kuni Swissport on Servisairi omandamise ja ühendamise lõpule jõudnud.

⁽¹³⁾ Tehingujärgne mõju likviidsusele on umbes 1,7 miljardit Rootsi krooni.

⁽¹⁴⁾ Need meetmed on enamjaolt juba ellu viidud ja nendega hoitakse kokku umbes 1 miljard Rootsi krooni.

⁽¹⁵⁾ [...].

⁽¹⁶⁾ [...], üks eelmise laenulemiidi kreditor, andis teada, et ei ole valmis uues laenulemiidis osalema. Seepärast suurendasid [...] ja [...] vastavalt oma osa uues laenulemiidis.

- (25) Uut laenulemiiti iseloomustasid järgmised põhijooned.
- Vahend jaotati kaheks osaks mahus 2 miljardit Rootsi krooni (instrument A) ja 1,5 miljardit Rootsi krooni (instrument B), mille jaoks asjaomased riigid eraldasid 50 % summast. Mõlema instrumendi hinnakujundustingimused sisaldasid ettemaksu, kohustistasu, kasutustasu, tagatist ja lõpetamistasu.
 - Laenulemiidi kasutamiseks pidi SAS täitma teatavaid tingimusi, mis olid instrumendi B puhul karmimad kui instrumendi A puhul ⁽¹⁷⁾.
 - Uue laenulemiidi puhul jäi kehtima eelmise laenulemiidi tagatispakett ning lisaks anti kreditoridele tagatis kõigi Widerøe aktsiate ja kogu muu SASi kontserni koormamata põhivara suhtes 2012. aasta detsembri seisuga. Uuel laenulemiidiil oli seega esimese järjekoha tagatis paljude SASi varade suhtes, mille hulgas oli 100 % tütarettevõtjate Widerøe ja SAS Spare Engine aktsiatest, 18 õhusõidukit ja mitu kinnistut. Nende tagatiste arvestuslik väärtus hinnati umbes 2,7 miljardile Rootsi kroonile (mis moodustab ligikaudu 75 % uuest laenulemiidist) ja need jaotati võrdeliselt instrumentide A ja B vahel.
 - Instrumenti B võis kasutada alles siis, kui instrument A on täies mahus ammendatud. Pärast 1. jaanuari 2014 oleks SAS saanud võtta sealt krediiti üksnes pärast Widerøe varade või aktsiate müügi lõpuleviimist.
 - Uue laenulemiidi kehtivuse lõpptähtaeg oli 31. märts 2015.
- (26) Uue laenulemiidi tingimustes lepitati kokku 25. oktoobril 2012. See vajas muu hulgas aga iga asjaomase riigi parlamendi heakskiitu ning kollektiivlepingute sõlmimist lennu- ja salongipersonaliga.
- (27) Asjaomased riigid esitasid CITI koostatud 7. novembri 2012. aasta aruande (edaspidi „CITI aruanne“), mille eesmärk oli hinnata, kas asjaomaste riikidega võimalikult sarnases olukorras olev erainvestor oleks samasugustel tingimustel uues laenulemiidis osalenud. CITI aruandes, kus on eeldatud 4XNG plaani aluspõhimõtete edukat rakendamist, on jõutud järeldusele, et asjaomaste riikide osalemine uues laenulemiidis tooks kaasa [90–140 %] suuruse sisemise tulumäära, umbes [4–9]kordse rahalise tulu ning omakapitali väärtuse ligikaudu [700–1 200 %] kasvu (2012. aasta novembrist kuni 2015. aasta märtsini). CITI aruandes on järeldatud, et asjaomaste riikide nõutav tulu oleks seega vähemalt sama suur kui sarnases olukorras olevate erainvestorite nõutav tulu. CITI aruandes ei analüüsitud aga 4XNG plaani aluspõhimõtete eduka järgimise tõenäosust ega nendest kõrvalekaldumise (näiteks mittepõhivara realiseerimise ebaõnnestumise) mõju.
- (28) 19. detsembril 2012 teatas SAS, et kõik vajalikud tingimused uue laenulemiidi kehtima hakkamiseks (vt punkt 26) on täidetud, sealhulgas on saadud asjaomaste riikide parlamentide heakskiit. Uus laenulemiit jõustus samal kuupäeval kehtivusajaga kuni 3. märtsini 2014, vahetades välja eelmise laenulemiidi ⁽¹⁸⁾.
- (29) 6. juuni 2013. aasta kirjas selgitas Norra, et Widerøe aktsiakapitalist 80 % aktsiate müümise tulemusena (punkt 20) on asjaomased riigid ja krediitipangad leppinud SASiga kokku uue laenulemiidi tingimuste muutmises, ehkki muutmislepingut ei olnud veel ametlikult allkirjastatud. Ametliku uurimise käigus esitatud märkustes teatasid Norra ametiasutused ametile, et uue laenulemiidi muutmise lepingu allkirjastasid kõik pooled ning see pidi jõustuma Widerøe tehingu lõpuleviimisel, st 30. septembril 2013. Muudatused hõlmasid järgmist.
- Instrumendi A mahtu vähendatakse 1,173 miljardilt Rootsi kroonilt 0,8 miljardile Rootsi kroonile ja selle kehtivuse lõpptähtaega pikendatakse viie kuu võrra 1. juunini 2014.
 - SAS annab instrumendi A tagatiseks rahalisi vahendeid [0,5–0,8] miljardi Rootsi krooni väärtuses. Ülejäänud [0,1–0,4] miljardit Rootsi krooni kindlustatakse uue laenulemiidi lepingus juba loetletud tagatistega.
 - Instrumendiga A seotud 0,2 miljardit Rootsi krooni tühistatakse, kui maapealse teeninduse üksus on osaliselt müüdud. Uue laenulemiidi tühistamise ajaks 4. märtsil 2014 oli SAS sõlminud võimaliku ostjaga eellepingu ⁽¹⁹⁾.
 - Instrumendi B mahtu vähendatakse 1,5 miljardilt Rootsi kroonilt 1,2 miljardile Rootsi kroonile.

⁽¹⁷⁾ Vt joonealune märkus 33.

⁽¹⁸⁾ Vt <http://www.reuters.com/finance/stocks/SAS.ST/key-developments/article/2662973>.

⁽¹⁹⁾ Instrumendiga A seotud kohustust vähendati 31. oktoobril 2013. aastal 0,8 miljardilt Rootsi kroonilt 0,6 miljardile Rootsi kroonile, sest SAS müüs osaluse SASi maapealse teenindamise üksuses Swissportile.

5. AMETLIKU UURIMISMENETLUSE ALGATAMISE PÕHJUSED

- (30) Menetluse algatamise otsuses väljendas amet kahtlust, kas asjaomased riigid, KAW ja pangad osalesid uues laenulemiidiis samaväärsetel tingimustel, arvestades eeskätt järgmisi asjaolusid.
- Pankade varasem SASiga seotud krediidirisk eelmises laenulemiidiis osalemise raames. Pangad on oma osalust uues laenulemiidiis tegelikult ligikaudu poole võrra vähendanud ja piiranud seega oma üldist SASiga seotud krediidiriski uue laenulemiidi raames umbes 50 %, samal ajal kui asjaomased riigid, kes ei olnud 2009. ja 2010. aasta eelisostuemiissioonidega saanud SASi püsivalt negatiivsete tulemuste tõttu mingit tulu, olid SASiga seotud riske suurendanud.
 - Asjaolu, et SAS oli eelmise laenulemiidi 2012. aasta jaanuaris täies mahus ammendanud, mis võis mõjutada krediitipankade otsust osaleda uues laenulemiidiis, et vältida olukorda, mille puhul krediit võetakse jälle täielikult välja, ja tagada, et nende osalus uues laenulemiidiis ei lähe ettevõtja raskuste tõttu täielikult kaotsi. Ametile jäi ebaselgeks, kas pankade otsust uues laenulemiidiis osaleda mõjutas asjaomaste riikide pidev finantstoetus SASile eelnenud aastatel. Samuti märkis amet, et asjaomaste riikide osalemine oli range eeltingimus, mille alusel erainvestorid uues laenulemiidiis osalesid.
 - Amet tundis muret, kas KAWi osalemine uues laenulemiidiis on võrreldav erainvestori omaga, võttes arvesse KAWi seotust SASiga mitte ainult aktsiaosaluse, vaid ka SEB panga kaudu.
- (31) Ühtlasi tõstatas amet küsimuse, kas asjaomaste riikide osalemist uues laenulemiidiis saab pidada aktsionäri vaatenurgast mõistlikuks või mitte ning kas see vastaks turumajandusliku investeerimise põhimõttele, kui jätta kõrvale samaväärsete tingimuste kriteerium. Seoses sellega hindas amet, kas 4XNG plaan põhineb piisavalt kindlatel eeldustel, et ärgitada erainvestorit uues laenulemiidiis osalema, ning kas plaani raames tehtud tundlikkusanalüüsid ei ole ehk liiga optimistlikud.
- (32) Näiteks viitas amet muu hulgas plaanis esitatud optimistlikele arv näitajatele, mis kajastasid turumahu kasvu istekohtkilomeetrite ja SKP arvestuses, aga ka nullinflatsioonile aastatel 2015–2017. Samuti kahtles amet, kas uue laenulemiidi lepingu allkirjastamise ajal oli võimalik ette näha kõikide kokkuhoiu- ja varade võõrandamise algatuste edukat elluviimist.
- (33) Mis puudutab laenulemiidi tingimusi ja CITI hinnangut asjaomaste riikide uues laenulemiidiis osalemisest tuleneva oodatava tasuvuse kohta, siis rõhutas amet tõsiasi, et CITI aruandes ei hinnatud 4XNG plaani ega koostatud finantsmudeli tundlikkusanalüüsi, vaid usaldati üksnes esitatud teavet. Samuti toonitas amet, et CITI aruandes ei hinnatud uue laenulemiidi tagatise väärtust turutingimustes tegutseva erainvestori seisukohast ega vaadeldud võimalike ebasoodsamate eeldustega alternatiivsete stsenaariumide (sealhulgas kohustuste täitmata jätmine) mõju tasuvusanalüüsile. Seoses sellega märkis amet, et CITI aruandes ei peetud tõenäoliseks, et SAS jätab kohustused kolme järgmise aasta jooksul täitmata, mis tundub riski alahindamisena.
- (34) Eelnimetatud arvesse võttes ei saanud amet välistada, et asjaomaste riikide osalemine uues laenulemiidiis võib olla eelis SASi kasuks EMP lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses.
- (35) Lõpuks tõstatas amet küsimuse, et kui uue laenulemiidiiga anti riigiabi EMP lepingu tähenduses, siis kas uut laenulemiiti võib sel juhul pidada nimetatud lepinguga kokkusobivaks. Sellest lähtudes hindas amet, kas saab kohaldada mõnda EMP lepingus kehtestatud kokkusobivuse kriteeriumi. Meetme laadi ja SASi raskusi arvesse võttes märkis amet, et ainsad asjakohased kriteeriumid tunduvad olevat raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kriteeriumid, mis on sätestatud EMP lepingu artikli 61 lõike 3 punktis c, võttes aluseks ameti suunised raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta ⁽²⁰⁾ (edaspidi „suunised“). Amet jõudis siiski esialgsele järeldusele, et suunistes sätestatud päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava abi tingimused ei näi olevat täidetud.

⁽²⁰⁾ ELT L 97, 15.4.2005, lk 41, ja EMP kaasanne nr 18, 14.4.2005, lk 1.

6. MÄRKUSED MENETLUSE ALGATAMISE OTSUSE KOHTA

6.1. Norra ametiasutuste märkused

- (36) Norra väitel osales ta uues laenulemiidiis turutingimustel, st pankade ja KAWiga samaväärsetel alustel, mis välistab seega riigiabi olemasolu.
- (37) Norra väitis, et SAS ei kasutanud eelmist laenulemiiti kordagi ajal, mil olid käimas läbirääkimised uue laenulemiidi üle. Norra märkis, et 2012. aasta märtsis tehtud eelmise laenulemiidi muudatustega kehtestati veelgi rangemad krediidi väljavõtmise tingimused, ning kinnitab, et alates 2012. aasta juuni lõpust oli pankadel seetõttu võimalus lükata tagasi kõik SASi esitatud krediidi väljavõtmise taotlused. 2012. aasta märtsis maksis SAS laenulemiidiist kasutusele võetud summa täielikult tagasi ega ole seitsaastase eelmise laenulemiiti kasutanud. Seepärast võib neid panku pidada põhjendatult nn välisteks investoriteks, kes osalevad uues laenulemiidiis asjaomaste riikidega võrdsetel alustel, ⁽²¹⁾ ilma et neil oleks SASiga seotud olulisi tagamata riske ⁽²²⁾.
- (38) Seoses KAWi ja pankade ühise osalemisega uues laenulemiidiis olid Norra ametiasutused arvamusel, et KAWi majanduslik seotus SEBga oli piiratud ning see ei saanud mõjutada tema otsust osaleda uues laenulemiidiis.
- (39) Lisaks on Norra endiselt seisukohal, et 4XNG plaan on realistlik ja seda on võimalik edukalt ellu viia. Norra väitel uuriti põhjalikult kõiki aspekte ja eeldusi – sealhulgas neid, mis olid seotud tuluprognoside (edaspidi „RASK” ehk tulu pakutava istekohtkilomeetri kohta), ⁽²³⁾ kulude kokkuhoidmise meetmete ja kavandatava võõrandamisega –, et saavutada 4XNG plaani 2014.–2015. aasta finantseesmärgid. Lisaks kontrollisid 4XNG plaani ja kõiki selle aluseks olevaid eeldusi tähelepanelikult mõlema asjaomase riigi välised finantsnõustajad (Goldman Sachs) ja pangad [...], kelle märkuste ja soovitude abil plaani kohandati. Veel rõhutas Norra, et uues laenulemiidiis osalemise otsustamisel toetas plaani eduka elluviimise eeldust ka asjaolu, et uue laenulemiidi eeltingimus oli uute kollektiivlepingute sõlmimine. Norra sõnul näitas asjade käik 2012. aasta detsembrist kuni uue laenulemiidi tühistamiseni 4. märtsil 2014, et plaan hakkas andma oodatud tulemusi ⁽²⁴⁾.
- (40) Uue laenulemiidi tingimused olid Norra väitel kooskõlas tavaliste turutingimustega, sest need sarnanesid võrreldavate tehingute omadega ning lisaks olid uuel laenulemiidiil suuremad ettemaksud ja karmimad väljavõtu-tingimused kui enamikul analüüsitud tehingutest. Tagatispaketi kohta nentis Norra, et krediitipankade tegelikud finantsriskid olid tähtsusetud, sest tagatiste hinnanguline väärtus ületas märgatavalt instrumendi A mahtu. Seepärast oleksid likvideerimise korral kõik krediitipankade nõuded kaetud tagatispaketiga või SASi muude müüdavate varadega, näiteks [...], tema aktsiaosalus ettevõtjas [...] jne. Eespool loetletule lisandub ka instrumendi A kohustustest suure osa tühistamine 2013. aasta esimesel poolel. Norra sõnul näitab see, et kui pangad otsustasid uues laenulemiidiis koos asjaomaste riikide ja KAWiga osaleda, lähtusid nad kommertshuvidest ja tegutsesid ettevaatlikult.
- (41) Lõpuks teatab Norra, et osalemine uues laenulemiidiis on toonud laenulemiidi kreditoridele suurt tulu, ilma et SAS oleks pidanud instrumenti kasutama. See peaks toetama seisukohta, et asjaomaste riikide osalemine uues laenulemiidiis koos KAWi ja pankadega oli täielikult kooskõlas turumajandusliku investeerimise põhimõttega.

⁽²¹⁾ Alternatiiv oleks olnud lasta eelmisel laenulemiidiil lihtsalt 20. juunil 2013 kehtetuks muutada, takistades samal ajal asjaomasel ajavahemikul instrumendi kasutamist seni, kuni SAS ei täida krediidi väljavõtmise tingimusi.

⁽²²⁾ Norra ametiasutused esitasid teabe, mis käsitles mõne panga muid SASiga seotud riske kahepoolsete instrumentide, mitmesuguste riskimaandamismeetmete, krediitkaartide, õhusõidukite rahastamisvahendite, arvelduskrediitide ja kinnisvaratehingute vormis. Norra ametiasutused kinnitavad, et pankadel ei olnud mingeid SASiga seotud olulisi tagamata riske (v.a võimalik erand [...], mis oli seotud krediitkaardimaksetega). Need erinevad riskid olid kas mahu poolest piiratud või tagatud, mistõttu oli neil ilmselt tähtsusetu roll, kui pangad otsustasid uues laenulemiidiis osaleda.

⁽²³⁾ Tulu pakutava istekohtkilomeetri kohta (Revenue per Available Seat Kilometre, RASK) on üldkasutatav mõõtühik lennuettevõtjate tulu arvestamiseks.

⁽²⁴⁾ Sellega seoses rõhutavad Norra ametiasutused ja SAS veel, et 5. augustil 2013 tõstis S&P SASi krediitireitingu tasemelt CCC+ stabiilse väljavaatega tasemele B–.

6.2. SASi kontserni märkused

- (42) SASi kontserni väitel osalesid asjaomased riigid uues laenulimiidis aktsionäride, mitte avaliku sektori asutustena. Sellest tulenevalt eelistati niisuguses vahendis osalemist omakapitali sissemaksele, arvestades aktsionäride/kreeditoride märgatavat tulu tasude näol ja aktsia väärtuse oodatavat kasvu.
- (43) Samaväärsete tingimustega seoses märgib SASi kontsern, et need olid täidetud, sest pankadel ei olnud SASiga seotud riske, ja seetõttu tuleks neid käsitleda nn väliste investoritena. Lisaks ei mõjutanud asjaomaste riikide osalemine uues laenulimiidis pankade käitumist, sest aktsionäride ühinemist uue laenulimiidiga ei taotlenud mitte pangad, vaid SAS. SASi kontsern kinnitab ka, et pankade otsus osaleda uues laenulimiidis asjaomaste riikidega ja KAWiga võrdsetel alustel tugines väga headele riski-/tasuvusanalüüsi näitajatele.
- (44) Veel toetas SASi kontsern Norra väidet, et 4XNG plaan põhines kindlatel eeldustel, mis hõlmasid väga realistlikke prognoose kolme põhinäitaja kohta: turumahu kasv pakutavate istekohtkilomeetrite arvestuses, SKP kasv ajavahemikul 2015–2017 ning eeldatav nullinflatsioon. Peale selle kontrollisid plaani elluviimisega kaasnevaid riske väga tähelepanelikult ka kõik krediitipangad, keskendudes eeskätt RASKile, mis on lennuettevõtja kasumlikkuse põhinäitaja.
- (45) Samal ajal väidab SASi kontsern, et tagatispaketti hinnati piisavalt ja oht, et SAS jätab 4XNG plaani elluviimise kohustused täitmata, oli maandatud. Seda toetab asjaolu, et kreeditoride eeltingimus uue laenulimiidiga ühinemisel oli kulude kokkuhoid ja plaani eduka elluviimise alus oli uute kollektiivlepingute sõlmimine 2012. aasta novembris.
- (46) Lisaks heitis SASi kontsern ametile ette, et viimane ei arvestanud pankrotivõimalusega ega asjaoluga, et asjaomased riigid oleksid kaotanud oma ühisosaluse väärtuse, kui uut laenulimiiti ei oleks kättesaadavaks tehtud. Sellega seoses rõhutab SASi kontsern, et asjaomased riigid osalesid uues laenulimiidis SASi põhiaktsionäridena, kelle eesmärk oli saada oma investeeringu eest mõistlikku tulu.
- (47) Viimaks annab SASi kontsern teada, et 4XNG plaani elluviimisega kaasnenud maksueelne kasum oli 3 miljardit Rootsi krooni, mis tähendas SASi jaoks häid majandustulemusi 2012. aasta novembrist kuni 2013. aasta juulini.

6.3. FAMi märkused

- (48) KAWi varade haldamise eest vastutava ettevõtja FAMi sõnul tegi KAW uues laenulimiidis osalemise otsuse sõltumata oma huvidest SEBs ja SEB riskidest SASis. FAMi väitel ei olnud KAWil SEBs enamusosalust, samuti ei saa öelda, et KAWil on SEB üle kontroll.
- (49) FAM analüüsis 4XNG plaani, kaasnevaid finantsriske ja tagatispaketti ning leidis, et uues laenulimiidis osalemine teenib KAWi huve. Sellest lähtudes võrdles ta väljavaadet kaitsta KAWi pikaajalist investeeringut SASis, selle investeeringu võimalikku edaspidist tasuvust ja suuri tasusid, mida SAS maksaks uue laenulimiidi raames, SASi likvideerimise stsenaariumiga, mida ta ei pidanud majanduslikult kasulikuks lahenduseks.
- (50) FAM nõustub ka Norra ja SASi kontserni arvamusega, et kõik aktsionärid osalesid uues laenulimiidis võrdsetel alustel, ilma allutatuse, ebaproportsionaalsete õigusteta tagatistele või muul viisil ebasümmeetriliste tingimusteta. Uues laenulimiidis osalemise otsuse aluseks oli põhjalik analüüs kasumlikkuse väljavaadete kohta, mida tugev ja konkurentsivõimeline SAS edaspidi pakub.
- (51) Lõpuks jagab FAM Norra seisukohta, et krediitipankade otsus uues laenulimiidis osaleda tugines ärilikele kaalutlustele, sest nende risk eelmise laenulimiidi raames oli üksnes teoreetiline. FAMi väitel olid pangad uues laenulimiidis osalemiseks veel vähem innustunud kui asjaomased riigid ja KAW, sest viimased said loota aktsiahinna tõusule. Seepärast leiab FAM, et samaväärsuse tingimused tuleb lugeda täidetuks.

II. HINDAMINE

1. RIIGIABI OLEMASOLU

- (52) EMP lepingu artikli 61 lõikes 1 on sätestatud:

„Kui käesolevas lepingus ei ole sätestatud teisiti, on igasugune EÜ liikmesriikide või EFTA riikide poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, käesoleva lepinguga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see mõjutab lepinguosaliste vahelist kaubandust”.

- (53) Seega laieneb riigiabi mõiste mis tahes otsesele või kaudsele soodustusele, mida rahastatakse riigi vahenditest ja mille annab kas riik ise või mõni vahendaja talle antud volituste alusel.
- (54) Meetme puhul on tegemist riigiabiga, kui see pärineb riigi vahenditest ja on seostatav riigiga. Põhimõtteliselt on riigi vahendid liikmesriigi ja selle avaliku sektori asutuste, aga ka selliste riigi osalusega äriühingute vahendid, keda avaliku sektori asutustel on õigus otseselt või kaudselt kontrollida.
- (55) Vaieldamatult hõlmas kõnealune meede riigi vahendeid, sest seda rahastati asjaomaste riikide eelarvetest ja see on seostatav riigiga. Eeskätt võib märkida, et Norra parlament kiitis heaks valitsuse osalemise uues laenulimiidis (vt punkt 28).
- (56) Kõnealune meede peab kahjustama või ähvardama kahjustada konkurentsi ning eeldatavasti mõjutama lepinguosaliste vahelist kaubandust.
- (57) Väljakujunenud kohtupraktikas on sedastatud, et kui liikmesriigi antud finantstoetus tugevdab teatava ettevõtja positsiooni võrreldes muude liidusiseses kaubanduses konkureerivate ettevõtjatega, on sel liikmesriikide vahelisele kaubandusele ja konkurentsile vähemalt potentsiaalne mõju ⁽²⁵⁾. Amet leiab seepärast, et riigi vahendite kaudu SASile antud võimalik majanduslik eelis vastab sellele tingimusele. SAS konkureerib muude lennuettevõtjatega Euroopa Liidus ja EMPs, eeskätt alates lennutranspordi liberaliseerimise kolmanda etapi (edaspidi „kolmas pakett”) kehtima hakkamisest 1. jaanuaril 1993 ⁽²⁶⁾. EMP-siseste suhteliselt lühikese vahemaaga reiside puhul konkureerib lennutranspordisektor ka maantee- ja raudteetranspordisektoriga, mistõttu võib see mõjutada ka maantee- ja raudteeveo ettevõtjaid.
- (58) Riigiabi mõiste ainus kriteerium on seega küsimus, kas meetmega anti SASile valikuline põhjendamatu majanduslik eelis.
- (59) Võttes arvesse uue laenulimiidi tühistamist 4. märtsil 2014, on amet hinnanud, kas selle instrumendiga anti alates selle kasutuselevõtmisest 2012. aastal kuni tühistamiseni 2014. aastal SASile valikuline põhjendamatu majanduslik eelis või mitte.

2. SASI MAJANDUSLIK EELIS

- (60) Et teha kindlaks, kas SASile anti riigiabi EMP lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses, peab amet hindama, kas lennuettevõtja sai majandusliku eelise, mida ta ei oleks saanud tavalistes turumajanduslikes tingimustes. Selle

⁽²⁵⁾ Vt kohtuasi 730/79, Philip Morris Holland BV vs. komisjon, EKL 1980, lk 2671, punkt 11; kohtuasi T-288/97, Regione Friuli Venezia Giulia vs. komisjon, EKL 2001, lk II-1169, punkt 41; ja kohtuasi C-280/00, Altmark Trans GmbH ja Regierungspräsidium Magdeburg vs. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH (Altmark), EKL 2003, lk I-7747, punkt 75.

⁽²⁶⁾ Kolmas pakett koosneb kolmest õigusaktist: i) nõukogu määrus (EMÜ) nr 2407/92, 23. juuli 1992, lennuettevõtjate lennutegevuslubade väljaandmise kohta (EÜT L 240, 24.8.1992, lk 1); ii) nõukogu määrus (EMÜ) nr 2408/92, 23. juuli 1992, ühenduse lennuettevõtjate juurdepääsu kohta ühendusesisestele lennuliinidele (EÜT L 240, 24.8.1992, lk 8) ja iii) nõukogu määrus (EMÜ) nr 2409/92, 23. juuli 1992, pilethindade ja lastitariifide kohta (EÜT L 240, 24.8.1992, lk 15). Need määrused olid lisatud EMP lepingule, kuni need tunnistati kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud), nagu see on lisatud EMP lepingu XIII lisasse.

küsimuse uurimisel juhindub amet turumajandusliku investeerimise põhimõttest, mille kohaselt ei ole tegemist riigiabiga, kui turumajanduse tavatingimustes tegutsev erainvestor, kelle suurus on võrreldav avaliku sektori asutustega, oleks sarnastes oludes olnud valmis pakkuma abisaajale kõnealust meedet.

- (61) Turumajandusliku investeerimise põhimõtte kohaselt peab amet seega hindama, kas erainvestor oleks sooritanud kõnealuse tehingu samadel tingimustel. Lähtutakse eeldusest, et hüpoteetiline erainvestor tegutseb ettevaatliku investorina, kes sooviks saada maksimaalset kasumit, võtmata siiski saadaoleva tuluga võrreldes liiga suuri riske ⁽²⁷⁾.
- (62) Põhimõtteliselt ei ole riigi vahenditest tehtud sissemakse riigiabi juhul, kui see on tehtud erainvestori olulise sissemaksega samaaegselt ning viimasega sarnastel asjaoludel ja samasugustel tingimustel (samaväärsuse põhimõte) ⁽²⁸⁾.

2.1. Asjaomaste riikide, KAWi ja pankade osalemine uues laenulimiidis samaväärsetel tingimustel

- (63) Amet märgib, et uue laenulimiidiga seotud krediitpangad osalesid ka eelmises laenulimiidis. Uue laenulimiidi puhul aga suurendasid asjaomased riigid oma SASiga seotud riske, samal ajal kui pangad vähendasid oma osalust ümmarguselt poole võrra (366 miljonilt eurolt umbes 200 miljonile eurole), kärpides seega kehtiva laenulimiidi raames SASile antud üldist krediiti umbes 50 % võrra. Selle taustal väljendas amet menetluse algatamise otsuses kahtlust samaväärsuse tingimuse täidetuse suhtes, sest asjaomased riigid ja pangad ei tundunud olevat võrreldavas olukorras.
- (64) Norra ametiasutused ja SASi kontsern väitsid ametliku uurimismenetluse käigus, et krediitpangadel ei olnud uues laenulimiidis osalemise üle peetavate läbirääkimiste ajal eelmise laenulimiidi raames enam mingeid riske. Seega tuleks panku lugeda nn välisteks investoriteks, kes on asjaomaste riikide ja KAWiga võrreldavas olukorras.
- (65) Amet märgib, et 2012. aasta jaanuaris oli SAS eelmise laenulimiidi täielikult ammendanud (vt punkt 18). 2012. aasta märtsis eelmise laenulimiidi tehtud muudatuste hulgas oli kasutatud summa täieliku ja viivitamatu tagasimaksmise tingimus. 2012. aasta märtsis maksti summad täies mahus tagasi ja samal kuul eelmisesse laenulimiiti tehtud muudatuste tõttu oli SASil seejärel väga keeruline instrumenti kasutada ⁽²⁹⁾. Lisaks oli SAS kohustatud esitama 2012. aasta juuniks rekapitalizeerimiskava, mille pidid kinnitama nõukogu ja põhiaktsionärid, s.o asjaomased riigid ja KAW. Pangad lükkasid selle kava esialgu tagasi. Alles 2012. aasta novembris otsustasid asjaomased riigid pärast läbivaadatud 4XNG plaani hoolikat analüüsimist uues laenulimiidis osaleda, misjärel tegid sama ka pangad.
- (66) Seepärast väitsid Norra ametiasutused ja SASi kontsern ametliku uurimismenetluse ajal, et SASil takistati tulemuslikult eelmise laenulimiidi vahendite väljavõtmise taotlemist. Neist asjaoludest teadlikuna pidid pangad otsustama, kas jätkata eelmise laenulimiidiga kuni selle kehtivuse lõppemiseni 2013. aasta juunis või osaleda uues laenulimiidis võrdsetel alustel asjaomaste riikide ja KAWiga, vaatamata tõsiasjale, et asjaomased riigid ja KAW olid aktsionäridena osalemiseks rohkem motiveeritud, sest pärast 4XNG plaani rakendamist võis nende aktsiate väärtus kasvada.
- (67) Ehkki amet peab tõenäoliseks, et pankadel – vähemalt nendel, millel puudusid muud SASiga seotud tagamata kahepoolsed riskid –, ei olnud uues laenulimiidis osalemise otsustamise ajal eelmise laenulimiidiga seotud suuri riske, oli tema arvates endiselt olemas oht, et SAS oleks täitnud krediidi väljavõtmise tingimused enne uue laenulimiidi kasutuselevõttu. Asjaolu, et seda ei tehtud ja et eelmist laenulimiiti ei kasutatud pärast selle täielikku tagasimaksmist 2012. aasta märtsis, ei ole siinkohal oluline. Seepärast näib, et eelmise laenulimiidi raames olid pankadel teatavad SASiga seotud riskid, mida asjaomastel riikidel (ja KAWil) ei olnud. Seega ei saa amet nõustuda Norra ametiasutuste väitega, et pangad osalesid uues laenulimiidis nn väliste investoritena, jättes tähelepanuta eelmise laenulimiidiga seotud riskid.

⁽²⁷⁾ Liidetud kohtuasjad T-228/99 ja T-233/99, Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen vs. komisjon, EKL 2003, lk II-435, punkt 255.

⁽²⁸⁾ Kohtuasi T-296/97, Alitalia, EKL 2000, lk II-3871, punkt 81.

⁽²⁹⁾ [...].

- (68) Lisaks ei saa amet nõustuda Norraga selles, et mõne panga riskid eelmise laenulemiidiiga seotud kahepoolsete instrumentide vormis ⁽³⁰⁾ ei kätkenud uut laenulemiiti käsitlevate läbirääkimiste ajal pankade jaoks mingeid finantsriske, kuna neid instrumente ei saanud kasutada enne eelmise laenulemiidi täielikku ammendamist. Nagu eespool öeldud, esines oht – isegi kui see oli väidetavalt väike –, et krediidi väljavõtmise tingimused täidetakse, olenemata tõsiasiast, et pärast 2012. aasta märtsis tehtud muudatusi ja kehtestatud rangemaid tingimusi oli väga vähetõenäoline, et SAS eelmist laenulemiiti kasutab.
- (69) Lisaks näib, et mõnel pangal olid ka muud SASiga seotud riskid. Näiteks oli [...] peale eelmises laenulemiidis osalemise (30. septembri 2012. aasta seisuga) [200–600] miljoni Rootsi krooni ulatuses SASiga seotud tagamata (ja kasutamata laenuvõimalustest tulenevaid) kahepoolseid riskipositsioone, samuti [500–900] miljoni Rootsi krooni ulatuses krediitkaartidega seotud tagamata riske. Seega oleks ta pidanud katma kõik kliendihüvitistest tulenevad kulud, kui SAS oleks vastavad lennud tühistanud. Kuigi krediitkaartidega seotud tagamata risk moodustas [0–2] % [...] kogu krediidiportfelli (umbes [1 000–3 000] miljardit Rootsi krooni), tähendas see sellegipoolest finantsriski ja seepärast ei saa nõustuda väitega, et [...] oli uues laenulemiidis osalemise otsustamise ajal asjaomaste riikidega võrreldavas olukorras.
- (70) Pealegi olid kolmel muul pangal riskid õhusõidukiga seotud tagasimaksmata rahastamisvahendite kujul (nt [...]). Kuigi asjaomased riigid väitsid, et rahastus oli tagatud õhusõidukiga ja see ei kujutanud endast pankadele finantsriski, sest õhusõidukid oleks saanud turul kergesti maha müüa, ei ole selle kohta faktilisi tõendeid. Jääb selgusetuks, kas õhusõiduki kiirmüügi korral oleks kogusumma tõepoolest tagasi saadud.
- (71) Menetluse algatamise otsuses tõstatas amet küsimuse, kas pankade käitumist võis mõjutada asjaomaste riikide tegevus, võttes arvesse nende riikide püsivat finantsstabiilsust lennukitevõtjale eelnenud aastatel (nt 2009. ja 2010. aasta eelisostuemissioonid). Samuti olid pangad valmis osalema uues laenulemiidis üksnes tingimusel, et selles osalevad asjaomased riigid, nagu on selgitatud punktides 21 ja 22.
- (72) Põhimõtteliselt leiab amet, et samaväärsuse tingimust ei saa kohaldada juhtudel, kui riikide osalemine on range eeldus, mille alusel eraettevõtjad tehingus osalevad.
- (73) Ametliku uurimise käigus väitsid Norra ametiasutused ja SASi kontsern, et uue laenulemiidi üle peetavate läbirääkimiste üheski etapis ei leidnud pangad, et asjaomaste riikide varasem käitumine ja jätkuv valmisolek SASi toetada oleks neid mõjutanud, ehkki riikide tuluprognoosid 2009. ja 2010. aasta eelisostuemissioonide kohta ei täitunud.
- (74) Amet ei saa välistada võimalust, et erainvestorid ei oleks olnud valmis investeerima selliste tulemuste ja ettearvatute väljavaadete ettevõtmisse ilma asjaomaste riikide osaluseta. Teisalt ei saa amet ka välistada, et asjaomased riigid, kes olid keeldunud pakkumast uut omakapitali ja osalemast allutatud laenulemiidis, ei soovinud enam SASi lisavahendeid paigutada. Neist kaalutlustest olenemata on amet endiselt kahtleval seisukohal, kas asjaomaste riikide osalemine uues laenulemiidis toimus krediitpankadega samaväärsetel tingimustel, arvestades et riikide osalemisest johtuvalt piirasid pangad oma üldist SASiga seotud krediidiriski ligikaudu 50 % võrra, samal ajal kui asjaomased riigid suurendasid oma SASiga seotud riske.
- (75) Selle kohta, kas KAWi käitumist saab pidada võrdlusaluseks erainvestori tegevuse kindlaksmääramisel või mitte, näitas ametlik uurimine, et KAWi seotus SASiga SEBs oleva aktsiasosaluse kaudu oli väiksem, kui oli osutatud menetluse algatamise otsuses. Arvestades, et KAWil on SEBs vaid vähemusosalus ja et SEB SASiga seotud risk oli piiratud, võib väita, et KAWi osalemist uues laenulemiidis tõukasid tagant investeeringu kasumlikkuse väljavaated.
- (76) Eelnevat arvesse võttes ei ole ametlik uurimine võimaldanud ametil kindlalt järeldada, et asjaomane tehing toimus samaväärsetel tingimustel.

⁽³⁰⁾ Lisaks eelmisele laenulemiidiile olid kolmel pangal 30. septembri 2012. aasta seisuga riskid eelmise laenulemiidiiga seotud kahepoolsete instrumentide vormis, mida ei saanud kasutada enne eelmise laenulemiidi täielikku ammendamist. Eraldi võttes moodustasid kahepoolsed instrumendid [...] puhul [400–800] miljonit eurot, [...] puhul [200–400] miljonit eurot ja [...] puhul [400–800] miljonit eurot.

- (77) Samaväärsuse hindamise kõrval uuris amet ka seda, kas asjaomaste riikide osalemist uues laenulimiidis saab pidada aktsionäride seisukohast mõistlikuks ja kas see vastaks turumajandusliku investeerimise põhimõttele, kui jätta kõrvale samaväärsete tingimuste kriteerium.

2.2. Hinnang asjaomaste riikide osalemise kohta uues laenulimiidis turumajandusliku investeerimise põhimõtte alusel

- (78) Käsitletav küsimus on järgmine: kas erainvestor oleks asjaomaste riikidega samades oludes (st kui SASi olemasolev aktsionär, kes on samas olukorras kui asjaomased riigid 2012. aastal) uues laenulimiidis sarnastel tingimustel osalenud ⁽³¹⁾.
- (79) Siinkohal osutuvad õpetlikuks väliste finantsnõustajate (Goldman Sachs International, CITI asjaomaste riikide nõustajana ja [...] kreditoride nõustajana) sõltumatud analüüsid, mis koostati enne uue laenulimiidi lõplikku väljatöötamist. Menetluse algatamise otsusele saadetud vastuses väljendasid Norra ametiasutused arvamust, et asjaomased riigid tegid uues laenulimiidis osalemise otsuse alles pärast seda, kui nende välisnõustajad olid 4XNG plaani tähelepanelikult uurinud ja seejärel oli uue laenulimiidi tingimusi kohandatud.
- (80) Kuigi amet väljendas menetluse algatamise otsuses mõningaid kahtlusi CITI koostatud aruande käsitlusulatuses suhtes, selgitas Norra, et uues laenulimiidis osalemise otsuse tegemisel lähtus ta kõikidest finantsnõustajate koostatud analüüsides ja et seega ei tohiks CITI aruannet eraldiseisvalt hinnata.
- (81) Finantsnõustajatele anti muu hulgas ülesanne esitada 4XNG plaani ja uue laenulimiidi ning nendega seotud tundlike ja nõrkade kohtade kriitiline analüüs. Selleks uuriti järjestikuseid aruandeid, võttes aluseks SASi varasemad tulemused ja muud tööstusharu sihtnäitajad. Nõustajad esitasid hulga soovitusi, mis olid seotud riskimaandamisstrateegiatega nii 4XNG plaani kui ka uue laenulimiidi jaoks. Kooskõlas saadud nõuannetega soovisid asjaomased riigid teha 4XNG plaani mitmesuguseid parandusi (et tõhustada kulude kokkuhoidmise meetmeid ja kaasata lisaalgatusi) ning kohandada ka uue laenulimiidi tingimusi eesmärgiga vähendada krediidi väljavõtmise tõenäosust.
- (82) 4XNG plaani analüüsimisel tegid välisnõustajad kindlaks ja võtsid erilise tähelepanu alla peamised võimalikud riskivaldkonnad, sealhulgas kulude kokkuhoidmise eesmärgid, võõrandamise ning RASKiga seotud surve. Riskihinnangu tulemuseks olid muu hulgas järgmised tähelepanekud.

— Kulude kokkuhoidmise eesmärgid

Välisnõustajatelt saadud nõuannete põhjal muudeti 4XNG plaani ja tugevdati seda nii, et see hõlmaks kulude kokkuhoiu algatusi mahus umbes [1–4] miljardit Rootsi krooni aastas (kasv võrreldes esialgse eesmärgiga [1–4] miljardit Rootsi krooni aastas). Kulude kokkuhoidmise eesmärkide saavutamata jäämist peeti küll murekohaks, kuid selleks, et vähendada 4XNG plaani riske enne uue laenulimiidi lõplikku väljatöötamist, tuli peamise sammuna sõlmida 2012. aasta novembris uued kollektiivlepingud, mis hõlmasid töötajate hüvitiste kärpimist ja pensionisüsteemi muudatusi. Sellega kaasnes veidi alla [...] Rootsi krooni suurune otsene kulude kokkuhoid, mis asjaomaste riikide nõudel pidi aset leidma enne, kui uus laenulimiit võis kehtima hakata.

— Võõrandamine

Kuna väline finantsnõustaja vaidlustas varade võõrandamisega seotud esialgsed eeldused ja protsessi käigus tuli ilmsiks uut teavet, kaldus 4XNG plaani raames kavandatud võõrandamise lõppnimekiri kõrvale sellest, mida SAS algselt ette nägi ⁽³²⁾. Asjaomaste riikide finantsnõustaja järeldas lõpuks, et 4XNG plaani lõplikus versioonis kajastuvad võõrandamised (mille arvestuslik võõrandamisväärtus on umbes 3,0 miljardit Rootsi krooni) on eeldatava ajakava jooksul teostatavad. Lisaks sisaldas uus laenulimiit Widerøe müümise ajastuse tingimusi ja võõrandamistulude ranget kasutamist uue laenulimiidi vahendite tagasimaksimiseks.

— RASKiga seotud surve

Hinnati alusvara tootluse ja RASKiga seotud surve eeldusi, mida peeti mõistlikuks, võttes arvesse asjakohaseid andmeid varasemate suundumuste kohta, kolmandate isikute prognoose ja teadaolevaid muutusi tolleaegses konkurentsikeskkonnas. Seega leiti, et need eeldused ei kujuta endast 4XNG plaani täitmise jaoks erilist ohtu.

⁽³¹⁾ Kohtuasi C-305/89: Itaalia vs. komisjon, EKL 1991, lk I-1603, punkt 20.

⁽³²⁾ Näiteks eemaldati [...] kavandatud võõrandamiste lõppnimekirjast [...].

- (83) Menetluse algatamise otsuses väljendas amet kahtlust 4XNG plaanis esitatud konkreetsete tegurite optimistlikkuse suhtes (nt turumahu kasv pakutavate istekohtkilomeetrite arvestuses, SKP prognoosid ja nullinflatsioon ajavahemikul 2015–2017). Ametliku uurimise käigus Norra ametiasutuste ja SASi kontserni esitatud teabest nähtub, et nendes hinnangutes võeti arvesse eeskätt peamisi turge, kus SAS aktiivselt tegutseb. Teave kajastas ettevõtte suuremat seotust pigem Põhja- kui Lõuna-Euroopaga ning seotust USA ja Aasia turgudega. Esitatud teabest selgub veel, et arvestuslik nullmääraga aastane hinnainflatsioon ajavahemikul 2015–2017 on netomõju, mis tuleneb alusintressimäärast 2 % aastas (vastavalt hinnangulisele ELi inflatsioonitasemele) ning eeldusest, et seda on võimalik neutraliseerida uute kokkuhoiumeetmetega.
- (84) Kuna CITI aruandes esitatud sisemise tulumäära analüüsis puudusid tundlikkustestid (vt punkt 33) ja amet oli esialgu mures ebasoodsamate stsenaariumide võimaliku mõju pärast, saatsid Norra ametiasutused menetluse algatamise otsust käsitlevates märkustes ametile lisateavet korraldatud tundlikkusanalüüsi ulatuse kohta. Seoses sellega esitas Goldman Sachs 4XNG plaani väljatöötamise ajal 2012. aasta juunist septembrini mitu tundlikkusanalüüsi. 2012. aasta septembri läbivaadatud analüüs näitas, et SASi rahalised vahendid ei lõpe ka halbade stsenaariumide korral, st kõikidel analüüsitud juhtudel jäi SASi likviidsuspositsioon laenulemiidi madalaimast tasemest kõrgemale. Turu usalduse säilitamiseks peeti siiski vajalikuks likviidsuse kaitsemehhanismi ja leiti, et laenulemiit on selliste varuvahendite jaoks jätkuvalt kõige realistlikum valik.
- (85) Seepärast märgib amet ära 4XNG plaani käsitlevad järjestikused finantsülevaated (sh plaani laiaulatuslik analüüs ja plaani erinevate korduvvaidete kontrollimine). Samuti tõstab amet esile asjaomaste riikide nõuded vähendada rakendamise kaasnemaid riske ja viia konsolideeritud ümberkorralduskava ellu enne uues laenulemiidis osalemist. Sellised meetmed näivad olevat kooskõlas turutingimustes tegutseva mõistliku erainvestori meetmetega. Sellegipoolest on vaja siiski kaaluda, kas uue laenulemiidi tingimused olid kooskõlas tingimustega, millega asjaomaste riikidega samas olukorras olev (st ettevõtte olemasoleva aktsionärina) turutingimustes tegutsev erainvestor oleks nõustunud.
- (86) Norra ametiasutused ja SASi kontsern on selgitanud, et lennundussektorile on iseloomulik vajadus säilitada kõrgetasemeline finantsvalmidus, mis aitab hoida klientide ja aktsionäride usku ettevõtte suutlikkusesse tegevust jätkata. Võttes arvesse SASi finantsraskusi 2012. aastal ja tollast likviidsusolukorda, pani asjaomaseid riike kui SASi aktsionäre uues laenulemiidis osalema tõenäoliselt soov hoida ära suuremad kahjud või pankrot ettevõtja likviidsuse väljavoolu korral.
- (87) Sellega seoses paistab, et asjaomased riigid on uue laenulemiidi tingimuste lõplikul väljatöötamisel tuginenud eelkõige sõltumatute finantsnõustajate soovitudele. Näib, et uue laenulemiidi tingimuste ühine eesmärk oli maandada peamisi tuvastatud äririske. Nagu on märgitud punktis 82, tuli näiteks uue laenulemiidi rakendamise peamise eeltingimusena sõlmida lennumeeskondadega uued kollektiivlepingud. Lisaks oli instrumendi B suhtes kohaldatavate krediidi väljavõtmise tingimuste tõttu väga ebatõenäoline, et see enne 2015. aasta märtsi ammendatakse⁽³³⁾. Samuti olid uue laenulemiidiga seotud tingimused struktureeritud nii, et kui SAS ei oleks suutnud täita 4XNG plaanis esitatud peamisi finantsprognoose, ei oleks ta laenulemiidile ligi pääsenud või ta oleks pidanud kõik sel ajal laenulemiidist kasutusele võetud summad tagasi maksma⁽³⁴⁾.
- (88) Lisaks ülalloetletud tähelepanekutele on ametile laekunud lisateavet uue laenulemiidi aluseks oleva tagatise adekvaatsuse kohta. 2012. aasta maikuisel aruandes esitas [...] sõltumatu hinnangu Widerøe ja teatavate materiaalsete varade (sealhulgas varumootorid, asjaomane õhusõiduk, teatav hulk väiksemaid kinnistuid ja mõned seadmed) kohta, mida kasutati hiljem uue laenulemiidi tagatisena. Ehkki põhirõhk oli Widerøel kui tagatispaketi kõige olulisemal varal ning muude varade hindamine põhines piiratud tabel, näitas üldine hinnang, et varade koguväärtus on umbes [1–4]–[3–6] miljardit Rootsi krooni. Tagatisvarade hinnanguline koguväärtus ületas seega

⁽³³⁾ Näiteks instrumendi B puhul oli üks krediidi väljavõtmise tingimusi SASi EBITDAR, mis oleks pidanud olema 12 kuu vältel jooksvalt vähemalt [5–9] miljardit Rootsi krooni. Kuna see ületas ajavahemiku 2012–2015 iga aasta kohta prognoositut EBITDAR-i, peeti ebatõenäoliseks, et SASil avaneb võimalus uue laenulemiidi tähtaja jooksul instrumendi B kasutada.

⁽³⁴⁾ [...] seotud finantstingimused. Viimast kaht finantstingimust kohandati kvartalipõhiselt 4XNG plaani aluseks oleva finantsmudeli järgi, mis tähendab, et SAS oli kohustatud täitma omaenda finantseesmärgid.

instrumendi A mahu. Norra sõnul peeti seda uue laenulemiidi kreditoride jaoks piisavaks kinnituseks, sest nagu eespool märgitud, peeti tõenäosust, et SAS kunagi instrumendi B vahendeid kasutab, väga väikeseks.

- (89) Uue laenulemiidiiga seotud tegelikke finantsriske leevendasid ka tingimused kohustuslike ettemaksete kohta ja/või uuest laenulemiidiist tulenevate kohustuste tühistamise kohta, kui SAS müüb teatavad varad või seob end muude rahastamisvõimalustega. Niisuguste ettemakse- ja tühistamistingimuste eesmärk oli vähendada ajapikku võimalikku kahju. Widerøe müügi tulemusena ja vastavalt kokkuleppele, mis jõustus 2013. aasta septembris toimunud müügi järel (vt punkt 29), vähendati uue laenulemiidi mahtu 3,5 miljardilt Rootsi kroonilt 2 miljardile kroonile.
- (90) Seepärast näib, et võetud on laiaulatuslikke ja järjekindlaid meetmeid, millega püüti eeskätt tagada SASi jätkuv elujõulisus ajavahemikul 2012–2015 ning piirata uue laenulemiidiiga seotud peamisi finantsriske.
- (91) Peale selle tunnistab amet vajadust hinnata, kas asjaomaste riikidega sarnastes turutingimustes (st SASi olemasoleva aktsionärina) tegutsenud samaväärne erainvestor oleks võinud pakkuda abisaajale asjaomast meedet. Seepärast on kasulik kaaluda ka pakutava meetme puudumisel tekkivaid võimalikke võrdlusolukordi.
- (92) Seoses sellega väidavad Norra ametiasutused ja SASi kontsern menetluse algatamise otsust käsitlevates märkustes, et kui uut laenulemiiti ei oleks 2012. aastal kättesaadavaks tehtud, oleks ettevõtte tõenäoliselt pankrotti läinud. Norra sõnul oleks see tähendanud asjaomastele riikidele kogukahju mahus 1 044,6 miljonit Rootsi krooni, mis on nende aktsiaosaluse koguväärtus. Lisaks vaeti edasisest võimalikust kapitalikasumist loobumise väljavaadet, kui 4XNG plaani rakendamine õnnestub. Võrdluseks leiab Norra oma märkustes, et kui SAS oleks uue laenulemiidi raames oma kohustused täitmata jätnud, oleks asjaomaste riikide ühisosalusest ja laenulemiiti tehtud sissemaksetest tulenev võimalik kogukahju olnud kõige halvemal juhul ligikaudu [1 000–3 000] miljonit Rootsi krooni ⁽³⁵⁾.
- (93) Seega näib, et SASi pankroti korral oleks asjaomaste riikide uues laenulemiidis osalemisega kaasnev võimalik lisakahju (st ligikaudu 447,5 miljonit Rootsi krooni Norra illustratiivse näite alusel) suhteliselt väike võrreldes kahjuga, mis oleks asjaomaste riikide osalusega seoses sellegipoolest tekkinud. Võrreldes asjaomaste riikide halvimas (pankroti) stsenaariumis ilmnevat suhteliselt piiratud muutust võimaliku kasuga, mida need riigid 4XNG plaani eduka elluviimise tulemusel oleksid saanud, tundub asjaomaste riikide otsus uues laenulemiidis osaleda veelgi õigustatum. Kõige optimistlikuma põhistsenaariumi korral on asjaomaste riikide võimalik kapitalikasum CITI aruande antud hinnangu kohaselt kokku [7 000–12 000] miljonit Rootsi krooni. Menetluse algatamise otsuses väljendas amet küll mõningast kahtlust teatavate kasvuprognooside optimistlikkuse suhtes, kuid tunnistas võimalust, et isegi kõige konservatiivsemates tingimustes oleks võimalik kapitalikasum positiivse stsenaariumi korral ületanud siiski märkimisväärselt halvima stsenaariumi kohast võimalikku kahjumit.
- (94) Seepärast võtab amet teadmiseks eespool esitatud riski ja tasuvuse hinnangu, 4XNG plaani ulatusliku läbivaatamise ja kontrollimise, alustagatise lisakontrollimise, ⁽³⁶⁾ tühistamis- ja ettemaksutingimused, millega vähendati ajapikku võimalikku kahju ⁽³⁷⁾ ning mitu muud uue laenulemiidi tingimustesse lisatud riskimaandamismeedet ⁽³⁸⁾. Eelnevat arvesse võttes näib, et asjaomaste riikide otsus uues laenulemiidis osaleda on kooskõlas eraettevõtja tegevusega, mille eesmärk on saada turutingimustele vastavat tulu, võttes arvesse ettevõtja tolleaegset konkreetset olukorda.
- (95) Eelneva põhjal järeldab amet, et kui asjaomased riigid tegid otsuse osaleda SASi olemasolevate aktsionäridena koos KAWi ja krediitipankadega 2012. aasta detsembrist 2014. aasta märtsini uues laenulemiidis, lähtusid nad mõistlikest ja realistlikest kasumlikkuse väljavaadetest. Seega ei kaasnud sellise osalemisega SASile mingeid eeliseid EMP lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses.

⁽³⁵⁾ Norra hindas näitlikustamise eesmärgil asjaomaste riikide kogukahju seoses uue laenulemiidiiga, eeldades, et instrument A (millest [700–1 200] miljonit Rootsi krooni suuruse summa katsid asjaomased riigid) ammendatakse täies mahus, et tagatis kattis üksnes 50 % instrumendi A kohustusest ja et kohustistasu esimene osamakse oli asjaomastele riikidele juba laekunud. See oleks tähendanud uuest laenulemiidiist tulenevat hinnangulist kahju [400–800] miljonit Rootsi krooni ning ühisosalusest tulenevat hinnangulist kahju [700–1 200] miljonit Rootsi krooni, st kokku [1 100–2 000] miljonit Rootsi krooni.

⁽³⁶⁾ Vt punkt 88.

⁽³⁷⁾ Vt punktid 82 ja 89.

⁽³⁸⁾ Vt punktid 82 ja 87.

3. JÄRELDUS RIIGIABI OLEMASOLU KOHTA

- (96) Ülalnimetatut arvesse võttes jäeldab amet, et Norra osalemine uues laenulimiidis ei ole riigiabi EMP lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

SASi rahastamine uue korduvkasutusega laenulimiidi kaudu, mida Norra rakendas 2012. aasta detsembris, ei ole riigiabi EMP lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Norra Kuningriigile.

Artikkel 3

Ainult otsuse ingliskeelne tekst on autentne.

Brüssel, 9. juuli 2014

EFTA järelevalveameti nimel

esimees

Oda Helen SLETNES

kolleegiumi liige

Helga JÓNSDÓTTIR

EFTA RIIKIDE ALALISE KOMITEE OTSUS**nr 2/2015/AK,****24. september 2015,****EMP finantsmehhanismi ajutise komitee loomise kohta aastateks 2014–2021 [2015/2024]**

EFTA RIIKIDE ALALINE KOMITEE,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, edaspidi „EMP leping”,

võttes arvesse sõlmitavat lepingut EMP finantsmehhanismi loomise kohta aastateks 2014–2021,

võttes arvesse Norra Kuningriigi ja Euroopa Liidu vahel sõlmitavat lepingut Norra finantsmehhanismi loomise kohta aastateks 2014–2021,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

1. Aastateks 2014–2021 luuakse EMP finantsmehhanismi ajutine komitee (edaspidi „ajutine komitee”), mis peaks alustama tööd nii kiiresti kui võimalik.
2. Ajutine komitee abistab EFTA riike aastateks 2014–2021 loodud EMP finantsmehhanismi rakendamise ettevalmistamisel.
3. Ajutine komitee annab aru alalisele komiteele.
4. Ajutist komiteed võivad abistada EMP EFTA riikide delegatsioonid ELi juures.
5. Ajutine komitee asendatakse aastateks 2014–2021 loodud EMP finantsmehhanismi komiteega päeval, millal jõustub leping, millega luuakse EMP finantsmehhanism aastateks 2014–2021, või päeval, millal seda lepingut hakatakse ajutiselt kohaldama.
6. Ajutine komitee arutab ja hindab võimalikku kooskõlastamist EMP finantsmehhanismi ja Norra finantsmehhanismi vahel.
7. Ajutine komitee valib eesistuja, kelle kinnitab alaline komitee.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub viivitamata.

*Artikkel 3*Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* EMP osas ja EMP kaasandes.

Brüssel, 24. september 2015

*Alalise komitee nimel**eesistuja kohusetäitja*

Ingrid SCHULERUD

peasekretär

Kristinn F. ÁRNASON

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET